

NAŠA LUČ

september 2007, letnik 56, številka 8

M E S E Č N I K Z A S L O V E N C E P O S V E T U

Izlet v Italijo

Po sproščenem in razigranem dnevu v Mirabilandiji

Nedeljska maša v Veroni.

Skupina otrok in staršev na izletu v sončni Italiji

Kdo gleda najlepše

Otroci in glasba so bili naše skupno veselje

V Mirabilandiji smo sončku gledali v oči

Nasmeh Mirabilandije

Majk je s harmoniko popestril večere izleta v Italijo

Trije mušketirji na vrhu svojih mladih dni v Cattolica

NAŠA LUČ

Glasiło Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

100 let
Rafaelove
družbe

Za resnicoljuben in spoštljiv odnos med tremi Slovenijami 2

Msgr. dr. Alojzij Šuštar 6

»Trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen« 7

14. tabor Slovencev po svetu 8

Šmihel nad Laškim 9

Nestrpnosti vseh dežel - združite se! 10

Romarji treh Slovenij zopet na Svetih Višarjah 11

Materni jezik je stvar časti 12

Zakonodaja 15

Iz življenja naših župnij 16

Dolgo potovanje k tebi 40

Lučkin kotiček 41

Malo za šalo 42

Oglasi 43

Prva str. ovitka: Tamino Petelinšek: Mladi romar

Druga str. ovitka: SKM Stuttgart: Izlet v Italijo

Tretja str. ovitka: SKM Zürich: Romanje v Medžugorje

Četrta str. ovitka: L. Bekš: Sv. Višarje 2007 - Romanje treh Slovenij

In vendar se premika

Po mesecu predaha smo spet skupaj, dragi bralci Naše luči. Kot ste zagotovo vsi že opazili, smo tokrat med poletjem izdali eno številko Naše luči več kot prejšnja leta, tako da Vas bomo sedaj obiskali enajstkrat. Navkljub težkim finančnim razmeram smo se odločili za ta korak, da bi Vas lahko še bolje informirali o vseh dogodkih, ki se dotikajo izseljenske problematike tako doma v Sloveniji kot po izseljenskih misijah, kjer se redno srečujete.

Letošnje leto nam je pokazalo, kako hitro se stvari odvijajo tudi na tem področju. Bilo je zelo bogato in polno pozitivnih sporočil. Naj navedem samo nekatere:

- stoletnica delovanja Rafaelove družbe;
- stoti pastoralni sestanek Zveze izseljenskih duhovnikov in pastoralnih delavcev, ki delujejo po Evropi;
- štirinajsti tabor Slovencev po svetu v organizaciji Slovenije v svetu;
- sedmo vseslovensko srečanje v Državnem zboru Republike Slovenije;

- tradicionalno Romanje treh Slovenij na Svete Višarje;
- razna srečanja v domovini v okviru slovenskih katoliških misij ...
Našel sem samo nekaj srečanj, o katerih smo vam že ali pa vam še bomo poročali v Naši luči. Ni kaj, bogato dogajanje v domovini kaže na to, da se stvari po tolikih letih počasi le spreminjajo, da bomo končno le pošteno uredili stvari, ki se dotikajo izseljenstva in odnosa domovine do svojih rojakov po vsem svetu. Vem, da bo potrebno še veliko napora, pojasnjevanja in pogovorov z argumenti, toda zdi se, da smo tudi na drugi strani dobili sogovornika, ki ima voljo, da stvari prestavi z mrtve točke. Tem ugotovitvam pritrjuje tudi dejstvo, da so vsa ta srečanja vedno bolj obiskana s strani vas, rojakov, do neke mere lahko pohvalimo tudi odziv različnih predstavnikov vladnih organizacij, povsem pa se je spremenila medijska pokritost tovrstnih dogodkov. Z veseljem lahko ugotovimo, da zapise o naših srečanjih in problematiki lahko zasledimo v vseh glavnih nacionalnih in drugih medijih, ki pokrivajo celotni slovenski prostor. Če smo prej o tem lahko brali samo tisti, ki spremljamo katoliške medije, potem danes zagotovo ni več tako.

Tudi to nam daje upanje, da smo na pravi poti in da se stvari dejansko spreminjajo v pravo smer. In prav je tako. Očitno se kažejo sadovi vašega in našega javnega in društvenega delovanja na vseh področjih. Bodimo optimisti.

Vse dobro.

Ljubo Bekš

Za resnicoljuben in spoštljiv odnos med tremi Slovenijami

Poslanske klopi državnega zbora RS so 5. julija za en dan zasedli Slovenci iz zamejstva in izseljenstva, ki so se letos že sedmič zbrali na vseslovenskem srečanju Slovencev, ki živijo zunaj meja Slovenije. Tradicionalno srečanje, ki ga pripravlja komisija DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu, je bilo zelo odmevno, saj so o njem obširno poročali vsi glavni mediji na Slovenskem. Eden od namenov takšnega delovnega srečanja je po besedah Janeza Krambergerja, predsednika omenjene komisije, v vzpostavljanju mostov med državami, kjer živijo naši rojaki, predsednik DZ France Cukjati pa je Slovence v zamejstvu in po svetu označil za »cvet slovenstva« in kot taki predstavljajo pravo bogastvo. Njihove korenine lahko ostanejo žive skozi generacije ob dveh pogojih: »da imajo radi domovino, iz katere izhajajo« in »da jih ima tudi domovina rada«. Ta mora to pokazati tudi z dejanji. »Domovina ima namreč rada svoje državljane, prebivalce in rojake po svetu, če po svojih postopkih, po svoji ustavi, zakonih, po celotnem pravnem sistemu pokaže to skrb,« je še dejal predsednik državnega zbora.

Zaradi aktualnosti same izseljenske in zdomske problematike vam v branje ponujamo predavanje, ki ga je v državnem zboru imel prof. dr. Andrej Fink iz Argentine.

V svojem nastopu poskuša osvetliti realne in vsakdanje probleme, s katerimi se srečujejo rojaki v Argentini v odnosu do lastne skupnosti in matice v domovini, ki je iz nekoč zgolj domovine prerasla v samostojno državo.

Slovenske katoliške misije po svetu so skozi vse čase rojake vzpodbujale k zvestobi Bogu, narodu in domovini.

Spoštovani gospod predsednik! Spoštovane gospe in gospodje!

Dovolite, da začnem to kratko razmišljanje na tem VII. tradicionalnem vseslovenskem srečanju z besedami Franceta Prešerna, ki se v Zdravljici takoj na začetku vpraša: »Komu najpred veselo zdravljico, bratje, č' mo zapet? Bog našo nam deželo, Bog živi ves slovenski svet. Brate vse, kar nas je sinov sloveče matere.«

Če citiramo pesnika, tvegamo in se kaj rado zgodi, da zdrsnemo v čustvenost, ki je sicer legitimna pri vsakem človeku, posebno kadar gre za narod in domovino. Še bolj se čustvenost javlja takrat, kadar o domovini govori zdomec ali izseljenec. Zavedam se danes tega dejstva in se mu po eni strani nočem upirati, saj vem, da ni pravega uspeha, če pri človeških podjetjih ni srca, saj bi v tem primeru manjkala gonilna sila, ki je vedno bila navzoča pri vseh velikih dejanjih občeloveške pa tudi slovenske zgodovine.

Po drugi strani pa vem, da so priložnosti, kot je ta, trenutki, ko je treba trezno in hladno pogledati v oči stvarnosti, ki je pred nami. Prešeren v svoji pesniški viziji pravi: »... Bog živi ves slovenski svet! ...« Ta vizija mu je takrat dala, da je videl, česar tedaj še ni bilo

ali vsaj še ni doživelo takega razmaha kot pozneje. Slovenski svet v njegovi dobi še ni bil tako razsežen. Danes pa lahko govorimo o univerzalnem slovenstvu, ki se profilirano javlja na vseh celinah. To pa ni več samo čustvovanje, temveč otipljiva stvarnost.

V vseh dobah poznamo preseljevanje rodov in narodov, ki je kot družbeni fenomen tako star kot človeška zgodovina. Preseljevanje je imelo različne vzroke, a so brez dvoma bili najokrutnejši tisti primeri, ki so temeljili na sili v dobah nasilnega preseljevanja ali na nevdržnih življenjskih razmerah v rodnem kraju. Izseljenstvo je torej reden sociološki pojav v zgodovini. Ta pojav je za narod dvostranski in dvorezen. Emigranti, ki se zaradi tega ali onega razloga razkropijo po svetu, so za lastni narod številčna izguba krvi, delovne in gospodarske sile, možganov, obrambnih možnosti, iniciative itd. Kljub izgubi je paradokсно prav ta izguba - svojevrstna in v začetku sicer nezaželena - končno le investicija, s katero se narodni element po sili razmer vriva med druge narode in se širi po svetu. Župančič se je v Dumi prizadeto spraševal: »Kje domovina si? Ali na poljih teh? Še pod Triglavom, okrog Karavank? Ali po plavžih si, ali po rudnikih? Tu? Preko morja? In ni ti meja?« Danes bi lahko pesniku dejali, da se v svoji sicer z vprašanjem postavljeni trditvi ni zmotil. Sloveniji danes ni meja!

Svojevrsten pojav so tudi begunci, ki so posebno v zadnjem stoletju iskali pred nasiljem enoumja zatočišča pri narodih z odprtimi političnimi sistemi. Organizacija združenih narodov je takoj po svoji ustanovitvi naredila in še opravlja gigantski napor. Slovenci imamo prav v tem, žal, izkušnje, ko so se pred totalitarnim fašizmom in pred totalitarnim komunizmom tisoči Slovencev morali izseliti drugam. Spremljal jih je prezir formalne domovine, ki jih je obravnavala kot sebi sovražni element in jih skušala na vse načine uničiti. S ponosom pa lahko rečemo tisti, ki smo imeli za izseljenstvo ta vzrok, da smo vztrajali v svojem slovenstvu zgolj na podlagi slovenskih in občečloveških kulturnih vrednot. To nam omogoča, da se danes v domovini Sloveniji srečujemo in skupaj načrtujemo prihodnje skupno delo.

Naloga narodnih voditeljev je, da s primernimi sredstvi zaščitijo in spremljajo svoj narodni živelj v

tujini. Slovenci, ki živimo razkropljeni po svetu, smo zato hvaležni sedanji vladi Republike Slovenije za skrb, ki jo izkazuje za nas in ki jo evidentira med drugimi tudi s srečanji, kot so ta, ki jih doživljamo te dni. Z velikim zadovoljstvom sledimo sedanjim naporom slovenskih oblasti in bomo s temi napori kar najintenzivneje sodelovali, da bo skupno delo rodilo zelene sadove, ki bodo v obojestransko, dejansko pa v eno samo slovensko korist.

Po 5. členu ustave skrbi država za izseljence in zdomce ter pospešuje njihove stike z domovino. Temu načelu sledeč je bil pred enim letom sprejet Zakon o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja. V zvezi s tem dejstvom se torej tokrat srečujemo kakovostno na drugačen način kot ob prejšnjih priložnostih. Zakon je podlaga in sredstvo, po katerem se Slovenci zunaj slovenskih meja ne samo »počutimo« kot del slovenske države, temveč aktivno in dejavno polnopravno stopamo v dogajanje Republike Slovenije. Ker Slovenci v dolgih stoletjih nismo imeli svoje države, smo se navadili govoriti le o narodu, ki je bil sociološko edini možni univerzum, v katerega je spadalo vse, kar je bilo slovenskega na zemeljski obli. Ko smo si priborili državo, je naravno, da vanjo tudi politično in pravno spada čim več Slovencev z željo, da se sociološka in politično-pravna stvarnost čim bolj pokrivata. **Tako se Slovenci zunaj meja ne bi samo počutili, kot da so člani države, kot neke vrste fikcija, temveč bi to dejansko tudi bili, z vsemi posledicami, ki jih to prinaša.** To ni predrzno forsiranje stvarnosti, saj nam prav ta kaže, da so mnogokrat Slo-

Rojaki iz različnih slovenskih misij se radi srečujejo. Mladi iz Krefelda so obiskali vrstnike v Berlinu.

venci zunaj meja bolj zavedni, kot so nekateri v domovini, kar je sicer dovolj opazen sociološki fenomen tudi pri drugih narodih. Na tej črti je torej treba ustvarjati pogoje in izvajati ukrepe, ki bi to čim bolj realizirali. Zato je predvsem važno, da se odpravi občutek, ki pa včasih ni samo to, da namreč oddaljujejo Slovenijo od izseljencev hipoteke iz preteklosti. Na tej poti je bilo že marsikaj storjenega, a je vendar vsaj pri nekaterih organih oz. posameznikih, ki v teh organih delujejo, vidno nerazpoloženje do izseljencev, ki ostaja še iz dobe enoumja. V tem smislu bi ne bila odveč vsa tista pravna dejanja, ki bi bila še potrebna, da se dokončno odstranijo diskriminatorne delitve in da se utrdi pojem slovenskega naroda in slovenske države, v kateri bi bili vsi sonarodnjaki in sodržavljeni v bistvenem enotni, enaki in edini.

Povedano na svoj način potrjuje tudi 3. člen ustave, ki določa, da je Slovenija država vseh svojih državljanov in državljanov. Govori sicer o državljanih, vendar kaže smer širšemu konceptu. **Znano dejstvo je, da zunaj meja Republike Slovenije živi okoli 500.000 Slovencev ali njih potomcev. Od teh je pa samo nekaj nad 60.000 državljanov.** Pomembno je, da se olajša evidentiranje državljanstva po rodu in pridobivanje po naturalizaciji. V interesu slovenske države je, da ima na zemeljski obli čim več pripadnikov, ki si jih lahko prišteva. Zato je treba odstranjevati vse tiste ovire, ki kakor koli otežujejo ali morda celo onemogočajo dosego statusa slovenskega državljanja. Vemo, da je že izdelan predlog zakona, ki vnaša zanimive spremembe v tem oziru, a je sedaj vrsta na državnem zboru, da ga čim prej sprejme.

Glede na povedano je bistvena tudi **ureditev predstavništva Slovencev iz zamejstva in sveta v slovenskem parlamentu**, kar je že oktobra 2005 predlagala ustrezna parlamentarna komisija. Vse evropske države z veliko diasporo imajo predvideno take vrste

predstavništvo. Če po zgoraj omenjenih številkah slovenska diaspora obsega število pol milijona, če torej ena petina vseh Slovencev na svetu živi zunaj slovenskih meja, menda ni treba preveč utemeljevati pomembnosti takega predstavništva. Tudi v tej točki je potrebno, da državni zbor s primerno večino podpre ta projekt v prid še bolj demokratični ureditvi države in v ta namen omogoči potrebno spremembo ustave.

Če ima enotni slovenski prostor, o katerem se je včasih upravičeno toliko govorilo, danes univerzalno razsežnost, bi bilo želeti več prisotnosti države z vsestransko, predvsem kulturno projekcijo med izseljenec, s posredovanjem njene duhovne in tvarne podobe, ki bi morala biti kar najbolj profilirana in usklajena s slovensko identiteto. V ta namen bi krajevne skupnosti odigrale pomembno vlogo. Istočasno pa bi država morala pomagati pri lastni duhovni tvornosti izseljencev in upoštevati njihove različnosti, ki lahko vse slovensko občestvo samo bogatijo. Omenjeni zakon ima take in podobne ideje v načrtu, le realizirati jih bo treba.

Naj omenim še nekaj drugih točk, o katerih se bo treba pogovoriti:

- 1) Volilni sistem za volilce v tujini bi bilo treba še bolj poenostaviti. Podaljšan je že bil rok za štetje volilnic in odpravljeno overjanje volilnih kart. Pa bi bile še kake druge možnosti.
- 2) Zagotoviti bi bilo treba tudi socialno pomoč predvsem ostarelim Slovincem v tujini, ki so bili vedno najbolj zvesti in zaslužni za obstoj slovenstva po svetu in ki imajo mnogokrat zelo slabe pokojnine. Preučiti bi bilo treba način tudi splošne pomoči glede na starost, zdravstveno stanje in druge okoliščine.
- 3) Revidirati bi bilo treba višino konzularnih taks za nekatere storitve, predvsem stroške za evidentiranje državljanstva.
- 4) Povečati bi bilo treba splošno povezavo Republike

Slovensko - argentinska zastava, s katero so se na nogometnem turnirju v Ljubljani predstavili mladi rojaki iz Argentine.

Mladi so dokaz, da se je v preteklosti delalo dobro in so naše upanje za prihodnost. Država se jim mora približati in jim prisluhniti že danes.

Slovenije s Slovenci v tujini. Diplomatsko-konzularna predstavništva so pomembna, a so največkrat preobremenjena s tekočimi diplomatskimi in konzularnimi posli. Morda bi bilo mogoče uvesti neke vrste »leteče« kulturne in socialne uradnike, ki bi skrbeli zgolj za ta področja.

5) Odpraviti bi bilo treba nekatera neskladja v zvezi z nostrifikacijo srednješolskih in visokošolskih spričeval in diplom, da bi se pospešilo izmenjevanje mladih študirajočih Slovencev.

6) Pripraviti in sprejeti bi bilo treba vse tiste podzakonske akte, ki bi omogočali izvajanje zakona v zvezi z vračanjem Slovencev v domovino.

Nekatere od teh pobud so sicer že omenjene v zakonu. Skupna naloga je, da jih spravimo v stvarnost.

V vsem povedanem so očitno pomešana čustva z najbolj otipljivo stvarnostjo. Iz obojega je sestavljen izseljenski vsakdan, ki je pester in bogat prav tako, kot je težak in včasih zelo grenak. V današnji dobi so nam komunikacije, hiter prevoz in internetni pretok bistveno približale domovino, ki nam je zato veliko bolj dostopna in celo otipljiva, kar dolga stoletja in desetletja že zaradi razdalje ni bila, ne glede na druge razloge. Zato morajo biti tekoči stiki in živ pretok najrazličnejših storitev nujno v načrtu vsakršne strategije.

Slovenijo čakajo v prihodnjem močni izzivi. Eden najmočnejših je predsedovanje Evropski zvezi. Zvezi bo Slovenija prihodnje leto zrelo predsedovala kot po eni strani nov subjekt, po drugi pa starodaven del ev-

ropskega mozaika, v katerega je že tisoč in petsto let vdelan naš drobec in brez katerega Evropa ni Evropa. Zanimivo se v tem smislu izraža eden najboljših sodobnih francoskih mislecev, Remi Brague, ki pravi leta 2002 v knjigi *Evropa, rimska pot*: »... Precej mogoče je, da so v Srednji in Vzhodni Evropi res še vedno na voljo zaloge človeškega materiala. Prav tako pa bi mogli tudi upati, da vsebuje nekaj, za kar se naši (evropski) odločevalci prav malo menijo, pa je tisočkrat dragocenejše: Zaloge, toda ne človeškega, marveč tistega, kar človeško dela človeško, nova nahajališča smisla. Tega bržkone sodobna Evropa najbolj potrebuje.« Novih nahajališč smisla zase in za Evropo je pa v toliko preizkušeni Sloveniji mnogo. Z njimi smo dosegli, kar danes imamo, z njimi samozavestno vsi Slovenci na svetu stopamo v prihodnost.

Spomnimo se spet na slovenskega pesnika: »Beseda je izšla, izšla med nami res! Slovenska misel vzpluj, vrzi se do nebes! Razpni se! Po razponu tvojih kril bo meril narod čilost svojih sil ...!« Beseda je bila za Slovence tista, ki je z malo, pa tudi z veliko začetnico pisana, slovenski narod doma in po svetu ohranjala in vodila skozi neprijazno zgodovino. Z njo bo jutri Slovenija smelo predsedovala Zvezi. Slovenci po svetu bomo ta napor domovine spremljali s ponosom in prispevali svoje. Pri tem pa isti pesnik izreka zadnje verze skoraj kot molitev: »Več ne zaidi nam! Sedaj in vekomaj, beseda, v molka noč zabresti nam ne daj! Zanos nam in obup, radost in bol obsevaj z žarki svojih avreol, da vsak naš sen bo v tebi zlat, vsak duh bo nosil tvoj pečat!«

Spoštovane gospe in gospodje! V imenu v tujini živečih Slovencev se zahvaljujem za priložnost, da s tega mesta izrečem te misli. **Prišle so iz uma in srca zunaj rojenega in vse življenje zunaj živečega Slovenca.** Poskrbimo, da bo naš »slovenski svet«, o katerem je govoril Prešeren, tudi v našem razumevanju dovolj širok, povezan, dejaven. Vse možnosti so nam dane. Slovenija je že stopila v novo dobo. Rečeno nam je bilo pred več kot poldrugim stoletjem, da »vremena Kranjcem bodo se zjasnile in miljši zvezde ko popred sijale«. Srečni smo, da se to uresničuje v naši dobi. Slovenci doma in po svetu danes vzajemno sodelujemo pri istem projektu in ga oblikujemo. Bog nam pri tem pomagaj!

† Msgr. dr. Alojzij Šuštar

Življenjepis ljubljanskega nadškofa in metropolita

V petek, 29. junija 2007, na praznik apostolov Petra in Pavla je v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano umrl upokojeni ljubljanski nadškof in metropolit msgr. dr. Alojzij Šuštar.

Nadškof Šuštar se je rodil 14. novembra 1920 v vasi Grmada nad Trebnjem. Leta 1940 je v Škofovih zavodih v Šentvidu maturiral z odliko. Po maturi je vstopil v ljubljansko bogoslovno semenišče in na Teološki fakulteti končal prvi letnik filozofskega študija. Jeseni leta 1941 ga je ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman poslal v Rim v znani zavod Germanik, kjer je na bližnji papeški univerzi Gregoriani končal filozofske in teološke študije. 27. oktobra 1946 je bil v Rimu posvečen v duhovnika in na praznik vseh svetih (1. novembra 1946) je tam daroval novo mašo. Po dosegu licenciata iz filozofije in doktorata iz teologije je zaradi tuberkuloze s pomočjo prijateljev in dobrotnikov odšel na zdravljenje v Švico. V Švici je opravljal zmeraj bolj zahtevne naloge: kaplan v St. Moritzu (1949-1951), profesor filozofije in verouka, rektor Visoke bogoslovne šole v Churu, škofov vikar, referent za tisk pri Švicarski škofovski konferenci, stalni tajnik Sveta evrop-

skih škofovskih konferenc (CCEE) s sedežem v St. Gallu.

Leta 1977 se je vrnil v domovino. 23. februarja 1980 je bil imenovan za ljubljanskega nadškofa in metropolita, 13. aprila 1980 pa je v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja prejel škofovsko posvečenje. Njegovo škofovsko geslo je bilo Božjo voljo spolnjevati.

V sedemnajstih letih škofovske službe se je na njegovo pobudo in prizadevanje marsikaj spremenilo tako v Cerkvi na Slovenskem kot v naši družbi. Razmere v Sloveniji so bile v letih njegove škofovske službe zahtevne: začel je v času totalitarnega sistema in spremljal počasen prehod v demokracijo. Stalno si je prizadeval, da bi bila Cerkev navzoča tudi v javnem življenju. Znani so njegovi napor, da bi bil božič dela prost dan, da bi po domovih za starejše in v bolnišnicah ter v zaporih imeli možnost duhovne oskrbe.

V okviru njegove skrbi za Slovence po svetu je bila ponovno oživljenja Rafaelova družba v Ljubljani. Obiskal je tudi mnoge slovenske misije po svetu.

Iz izkušenj, ki si jih je pridobil v tujini, je dajal smernice za pastoralno delo v Cerkvi na Slovenskem in še posebej v ljubljanski nadškofiji. V času njegove škofovske službe smo maja leta 1996 doživeli prvi obisk papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji. Na njegovo pobudo je bila 20. junija 1983 v okviru Jugoslovanske škofovske konference ustanovljena Slovenska pokrajinska škofovska konferenca, ki je 20. februarja 1993 nadaljevala delo v samostojni Slovenski škofovski konferenci (SŠK).

Slovo od pokojnega na Pogačarjevem trgu v Ljubljani

Še zadnje slovo pred ljubljansko stolnico

Znana so bila njegova prizadevanja pri osamosvajanju Slovenije, k čemur so veliko prispevala poznanstva v tujini. Obdobje od leta 1990 naprej je bilo zelo razgibano. Nadškof Šuštar se je ves čas dejavno vključeval v to dogajanje, še posebej v vojni za Slovenijo. Tedaj je bilo v tujino poslanih veliko sporočil (faksov), sprejemal pa je tudi različne tuje delegacije. Uporabljal je osebna (mednarodna) poznanstva, da bi tako pripomogel k čimprejšnjemu končanju vojne. Nadškofova državotvorna dejanja so bila izrednega pomena za nastajanje samostojne države Slovenije in za oblikovanje njene identitete. Bil je kritičen tudi do medijev: »Pri mnogih,« je poudarjal nadškof, »je ostalo isto mišljenje in ista sovražnost do Cerkve, ista podtikanja in neresnice. Daleč smo še od objektivnega poročanja.«

Nadškof Šuštar je bil kot človek, ki je dolga leta živel v urejeni moderni demokraciji, vedno človek dialoga. Veliko je dal na dano besedo, zato je bilo zanj še veliko težje, da so se vprašanja o odnosih med Cerkvijo in državo počasi in z malo volje ter pripravljenosti tudi dejansko reševala.

Ko je po 17-ih letih škofovske službe sveti oče sprejel njegov odstop, se je umaknil v tihoto škofovih zavodov in vsak dan v kapeli prebil več ur v molitvi in premišljevanju, dokler so mu moči dopuščale. »Moja naloga sedaj je molitev,« je rad ponavljal. V vse večji telesni oslabeledosti, v trpljenju, ki mu ga je povzročala popolna gluhotata, je v svojem telesu dopolnjeval, kar primanjkuje Kristusovim bridkostim za njegovo telo, ki je Cerkev (Kol 1,24). S tem je na drugačen, a nič manj pomemben način nadaljeval svoje pastirsko poslanstvo.

»Trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen«

111. Kakšen je Jezusov mesijanski vhod v Jeruzalem?

Jezus se sam trdno odloči kreniti proti Jeruzalemu, da bi trpel, umrl in vstal. Kot mesijanski Kralj, ki razodeva prihod božjega kraljestva, vstopi v svoje mesto, sedeč na osliču. Sprejmejo ga mali, njihovo vzklikanje je privzeto v evharistični Sanctus: »Blagoslovljen, ki prihaja v Gospodovem imenu! Hozana (reši nas)« (Mt 21,9). Bogoslužje Cerkve začenja veliki teden z obhajanjem tega vhoda v Jeruzalem.

112. Kakšen je pomen Jezusove velikonočne skrivnosti?

Jezusova velikonočna skrivnost, ki obsega njegovo trpljenje, smrt, vstajenje in poveličanje, je v srcu krščanske vere, ker se je odrešenijski božji načrt izvršil enkrat za vselej z odrešilno smrtjo Božjega Sina Jezusa Kristusa.

113. S katerimi obdolžitvami je bil Jezus obsojen?

Nekateri voditelji Izraela so obdolžili Jezusa, da deluje zoper postavo, zoper jeruzalemski tempelj in zlasti zoper vero v enega samega Boga, ker se je razglašal za Božjega Sina. Zato so ga izročili Pilatu, da bi ga obsodil na smrt.

114. Kakšen odnos je imel Jezus do Izraelove postave?

Jezus ni odpravil postave, ki jo je Bog dal Mojzesu na Sinaju, ampak jo je dopolnil s tem, da ji je podelil dokončno razlago. Je božji Zakonodajalec, ki v celoti spolnjuje to postavo. Jezus je nadalje zvesti služabnik, ki s svojo spravno in zadostilno smrtjo naklanja edino daritev, ki je sposobna odvzeti vse »pregrehe ljudi v prejšnji zavezi« (Heb 9,15).

115. Kakšno je bilo Jezusovo ravnanje do jeruzalemskega templja?

Jezus je bil obdolžen sovražnosti do templja. Vendar ga je spoštoval kot »hišo svojega Očeta« (Jn 2,16) in je tam podal pomemben del svojega nauka. A napovedal je tudi njegovo porušenje v odnosu do svoje smrti. Sama se je predstavil kot dokončno prebivališče Boga med ljudmi.

14. tabor Slovencev po svetu

Izseljensko društvo Slovenija v svetu (ID SVS) je v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano pripravilo že tradicionalni 14. tabor. Tudi letos so se ga udeležili številni ugledni gostje.

Letos je program vabil z naslovom **Naš domači kraj kot povezovalac Slovencev doma in po svetu**. Izhodišče je bilo vprašanje, kako vzbuditi in vzpodbuditi kraje, občine, od koder izvirajo družinske korenine rojakov, razseljenih po svetu, da jih ponovno navežejo na svoje kraje.

Tabor se je začel v soboto, 30. junija, z mašo, ki jo je v zavodski kapeli daroval **mariborski pomožni škof dr. Peter Štumpf**, odgovoren za pastoralo med izseljenci. Ob njem je maševalo več izseljenskih duhovnikov. Škof dr. Štumpf je v svoji pridigi med drugim dejal: »Program našega srečanja je pomenljiv. Spoznali bomo možnosti, izkušnje in dejstva, ki postavljajo naš domači kraj v središčno vlogo povezovalca z izseljenstvom. Ni najbolj žalostno to, da so slabi močni, pač pa to, da so dobri neučinkoviti, ker delajo nepovezani. Današnji tabor izraža voljo po povezanosti. Že problematika zamejstva, zdomstva in izseljenstva zelo jasno dokazuje, da samo združeni lahko preživimo kot posamezniki in kot narod. Brez povezanosti in solidarnosti pa je vse zaman.«

NAŠ DOMAČI KRAJ

V dvorani je po pozdravnih besedah pripravila kratek nastop skupina RAST 36 z argentinskim in slovenskim folklornim plesom ter recitacijo in petjem mladinske himne.

Moderator **Štefan Skledar** je vodil okroglo mizo, pri kateri se je najprej oglasil priznani etnolog **prof. dr. Janez Bogataj**. Razčlenil je navezovanje in povezovanje z domačim krajem na zgodovinski in sedanjiprihodnji pogled. Poudaril je, da v matični domovini ni razčiščena in definirana naša narodna identifikacija, kar velja tudi za kulturno dediščino. Kot naslednji korak pa je predlagal povezovanje izseljencev na regionalni, lokalni ravni.

Poslanec NSi v DZ **Jožef Horvat** je kot sopobudnik postavitve spomenika izseljencem v prekmurskih Črenšovcih seznanil prisotne z zamislijo in izvedbo tega projekta.

Predstojnica Inštituta za slovensko izseljenstvo Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) **dr. Marina Lukšič Hacin** se je pri vprašanju, kako in na katerih ravneh sodelovati, ozrla v bližnjo preteklost: kako so skrbeli za Slovence po svetu v času nekdanje Jugoslavije na republiški ravni, pa tudi na občinski. Po svojih poteh in organizacijski strukturi so med Slovenci po svetu delovali tudi duhovniki in katoliške misije: poleg pastoralne dejavnosti so skrbeli za ohranjanje slovenskega jezika in kulturno dejavnost.

V nadaljevanju se je več poslušalcev oglasilo k zanimivi besedi, med njimi ga. Lučka Kralj Jerman z globoko izpovedjo domovinske ljubezni. Državni svetnik Marko Juvančič je opazil izreden neizkoriščen kapital pri povezovanju Slovencev v izseljenstvu, v zamejstvu z matično domovino prav na občinski ravni. Dal je pobudo, naj bi še v (evropskem) jesenskem delu leta poskusili nagovoriti župane vseh 210 slovenskih občin in jim predložiti ta projekt, pri katerem lahko bistveno sodelujejo.

GB

Ugledni gostje 14. tabora Slovencev po svetu

Šmihel nad Laškim

Podružnična cerkev sv. Mihaela. Informacije: Župnijski urad Laško, Aškerčev trg 3, 3270 Laško. Dostop: z avtom do cerkve (po asfaltu skozi Strmco), peš iz Laškega. Glavni shod: šmihelska nedelja (zadnja v septembru).

Nad desnim bregom Savinje se pri Laškem dviga 445 metrov visok hrib, ki je dobil ime po svetniku, katerega mu je posvečena ena najlepših cerkva na Štajerskem in v Sloveniji. Umetnostni zgodovinarji pravijo, da sodi med najpomembnejše kulturne spomenike v porečju Savinje, saj se ponaša z izredno kakovostno arhitekturo in opremo. Gospodujoča lega nad starodavnim Laškim daje cerkvi sv. Mihaela zares veličastno podobo in posebno privlačnost. Pravijo, da je kakor čuvar mesta in vse kotline.

Marsikje na Slovenskem se je še ohranila molitev k nadangelu Mihaelu s prošnjo, naj verne varuje pred napadi hudega duha. Mihael velja za bojevnika in zmagovalca nad hudimi duhovi, odpadlimi angeli. Še danes ga častimo in kličemo za varuha vere. V prvih stoletjih krščanstva in ob pokristjanjevanju narodov so njemu v čast posvečali tista svetišča in kraje, kjer so nekoč častili poganske bogove. Tako so hoteli pokazati moč pravega Boga. Kraji in cerkve, povezani s svetim Mihaelom, sodijo med najstarejše. Svetega Mihaela ponavadi umetniki upodabljajo z ognjenim mečem in tehtnico, s katero »duše vaga«.

Cerkve sv. Mihaela so začeli zidati, kakor pove plošča nad stranskim vhodom, ki jo je dal leta 1648 vzidati laški župnik in naslovni škof Janez Cobelli de Belmonte, leta 1637. Tamkajšnji posestnik Jurij Jarh se je odločil, da bo dal v hudih časih, ko so slovenske kraje pestile nalezljive bolezni in je bilo tudi pri nas čutiti posledice tridesetletne vojne v Nemčiji, postaviti cerkev v čast zmagovalca nad hudim duhom in varuha duš. Na praznik prikazanja sv. Mihaela, 8. maja tega leta, v času župnika in arhidiakona Mihaela Voliča, so blagoslovili temeljni kamen. Čez dve leti je dobrotnik Jurij Jarh umrl, zato sta njegovo delo nadaljevala njegov brat Jakob in Mihael Penič iz Laškega. Prihajali pa so tudi da-

rovi z vseh strani, od blizu in daleč. Pri kovanju temeljev so gradbeniki naleteli na velikansko kost - lopatico. To so razumeli kot posebno božje znamenje in nadaljevali gradnjo. Ko so cerkev končali, so vanjo obesili tudi izkopano kost. Do danes se je izgubila.

Kakor so razkošno zastavili gradnjo cerkve, ki jo krasi dva mogočna stolpa, so bogato opremili tudi notranjščino. Ob bleščeče obnovljeni zunanjščini sicer oltarji, kljub pozlati, na obiskovalca, ko vstopi v cerkev, ne delujejo tako mogočno, a vendarle je na vseh štirih, posebno na glavnem in prvih dveh stranskih, zbrano toliko rezbarskega okrasja, da se oko kar nekaj časa »pase« po njih in človek hitro pozabi na pobožnost. V glavnem je kakšnih štirideset angelov različnih zborov in še več angelskih glav. V nadnaravni velikosti sredi tega značilnega tipa baročnega »zlatega« oltarja stoji sv. Mihael z mečem in tehtnico. Pozornost pritegne tudi kip Matere božje nad tabernakljem, kar pove, da so tu vedno izkazovali češčenje tudi Mariji. Vsa bogata oprema, ki jo je nekoč dopolnjevala še stenska slikarija, a so jo pozneje prebelili, je kljub sedanjemu slabemu stanju, ki je posledica slabe skrbi v preteklosti, zares enkratna.

O nekdanjih in sedanjih romanjih k sv. Mihaelu je ohranil zapis domačin iz Laškega prof. Miloš Rybač. Zaradi romarjev je dal med 1642 in 1648 laški župnik in naslovni škof Cobelli postaviti sedem kapelic križevega pota. Ohranile so se še štiri, zadnja je posvečena sv. Mihaelu in ima zvon, na katerega zazvonijo romarji, ko pridejo sem. Nekoč so prihajali s Kranjskega (npr. iz Šentjerneja na Dolenjskem) in Hrvaškega. Še pred vojno je bilo na šmihelsko nedeljo (zadnja v septembru) vse polno romarjev po poti od Laškega in šmihelske cerkve.

Nestrpneži vseh dežel - združite se!

»... a cerkev je tu in je aktivna.«
(Jelko Kacin, Delo, 30. 6. 2007)

Kdor spremlja dogajanje v Sloveniji, si je vse manj na jasnem, kaj se v njej pravzaprav dogaja. Zelo enostavno bi bilo reči, da pač opozicija počenja tisto, kar je njena temeljna naloga, vlada pa se bolj ali manj uspešno brani. Gornji citat, izrečen v manirah udbovca najtrše linije, po svoje ilustrira razmere bolj kot vsi prepiri okoli Sove-Slovenske obveščevalne agencije ali pa zadnje proslave državnega praznika, ki sta ga tako aktualni kot bivši predsednik bojkotirala. Aktualna vlada si temeljito prizadeva, da bi razrahljala nekatere trdne okope bivše oblasti, ki je še vedno močna pri obveščevalni službi, v medijih in v delu gospodarstva. Prizadeva si napraviti iz Slovenije državo, kjer bo oblast resnična oblast, ne pa samo podaljšek nekih paraorganizacij po vzoru nekdanjega CK, kjer je ozek krog dejansko odločal, drugi pa smo že sklenjeno »demokratsko« sprejemali. Za prelom s totalitarno preteklostjo se, vsaj na videz, trudi tudi majhen del levih politikov, ki bi rad presegel ločevanje Slovencev na »naše« in ne naše. »Starim« so tudi ti trn v peti, saj bi potem nastale nove, modernejše razmere, v katerih se nosilci nekdanje totalitarne oblasti ne znajdejo najbolje. V nekem smislu gre za nadaljevanje političnega preloma, ki je bil izvršen v letih 1990/91 premalo temeljito, ker je imela takratna oblast veliko dela z osamosvojitvijo in drugimi, takrat pomembnejšimi problemi.

Aktualni predsednik države dr. Janez Drnovšek si je ves čas prizadeval ustvarjati vtis nekega levosredinskega in strpnega politika. Vse bolj pa mi prihajajo v spomin oznake, ki mi jih je na dan volitev v tedanje predsedstvo SFRJ izrekla takratna visoka političarka Lidija Šentjurs: »Osebo ga ne poznam. So mi pa »naši« povedali, da je »ta prav« in »zanesljiv«.« O njegovih idejnih nazorih resnično premalo vem, vsekakor pa svoja stališča čedalje slabše skriva. Predvsem mu manjka temeljne humanistične strpnosti. Letošnja

državna proslava, kjer bi in ne bi govoril, ni samo razkrila njegove labilnosti, ampak tudi nagnjenost k povzročanju prepиров, kar kaže zgodovina vseh državnih proslav, kadar je bil ena ključnih osebnosti. Saj se tudi z g. Kučanom ni razumel najbolje. Prehodna vrata med njunima deloma

iste palače so bila zaklenjena, da se ne bi srečevala. Spomnimo se, kako poniževalen odnos je imel do »desnih« politikov in prezira pogosto ni mogel prikriti. Spomnimo se, kako je očital ob aferi družine Strojčan suhokrajnskim kmetom njihovo krščanstvo. Da je z njegovim čustvovanjem resnično nekaj zelo narobe, pa je dokazal letos, ko je odklonil sprejem svojcev padlih v vojni za Slovenijo. Tu se vsako razumevanje samosvojesti posameznika konča. Kot predsednik države si kaj takega ne more privoščiti. Izgovora in opravičila za to, kar je storil, enostavno ni.

Slovenija dejansko boleha na nestrpnosti. Stavek g. Kacina je v nasprotju z ustavo! Če so jo njeni nosilci, ki so z njo vladali petdeset let, podtikali zadnje mesece predvsem političnim nasprotnikom, so se sedaj z njo razgalili, da se bolj ne bi mogli. Te vlade, ki je rezultat volitev, enostavno ne morejo sprejeti. Prepričani so, da so samo oni primerni za vladanje, da k njemu lahko koga milostno in omejeno pripustijo, to pa je tudi vse.

Rešitev? Bojim se, da jo bo Slovenija težko zmogla sama. Vsekakor bi bilo treba dogajanje v Sloveniji predstaviti tudi tuji javnosti, kar je do sedaj storil le nemški časopis FAZ. V Sloveniji se bije boj med ostanki nekdanjega totalitarizma in demokratično prihodnostjo. Slovenska država plačuje davek polovično opravljenemu delu v preteklosti, hkrati pa tudi pomanjkljivi državljanski izobrazbi lastnih državljanov, ki sta jim pravna država in demokracija še precej tuja in so ju, zlasti mnogi katoličani, prelahkomiselno pripravljeno zamenjati za egiptovske lonce mesa.

Stane Granda

Romarji treh Slovenij zopet na Svetih Višarjah

Tri Slovenije - matična, zamejska in izseljenska - so se zopet zbrale na Svetih Višarjah! V nedeljo, 5. avgusta 2007, na čudovit poletni dan, se je okoli 2000 romarjev udeležilo tradicionalnega, 19. romanja treh Slovenij na Svetih Višarjah.

Najbolj vztrajni, »ta pravi« romarji, so ob molitvi križevega pota na Svete Višarje priromali peš iz Žabnic, večina pa je rajši izbrala lagodnejši vzpon - z žičnico.

Srečanje se je začelo s predavanjem, ki ga je letos pripravila prof. Berta Golob z naslovom »Materni jezik je stvar časti« (premislek o odnosu do materinščine). Ob njenih besedah smo vsi lahko začutili, da nam je v srcih mar za materinščino in kako pomembno jo je ohraniti in negovati v vsakdanji rabi. (Predavanje si lahko preberete na str. 12, 13 in 14.)

Opoldne smo se preselili v svetišče Višarske Marije, kjer je sveto mašo ob somaševanju sedemnajstih duhovnikov daroval pomožni mariborski škof dr. Peter Štumpf, narodni ravnatelj za Slovence po svetu. V homiliji je med drugim dejal: »... Ene postaje so krvave, druge temne in smrtne, tudi solzne in potne, nekatere pa razsvetljene z žarki veselja, upanja in življenja. Kot narod in posamezniki hodimo od teh postaj že tisoč

let, da bi preživel v boju za vero in dedne časti, ohranili družine za upanje v prihodnost. Zato smo se razkropili po širni zemlji. /.../ Slovenci smo znali črpati iz vere duhovnost in modrost, ki sta nam pomagali živeti v negotovem svetu. /.../ Potrebno bo precej pastoralnega garanja pa tudi klečanja pred tabernakljem in podobo Matere božje, da bomo lahko v sebi prebudili pogum za izzive in dejanja v korist slovenske družine.«

Po maši smo prisluhnili kulturnemu programu, ki so ga s slovensko pesmijo in harmoniko obogatili »Slavčki« iz Starega trga pri Ložu s solistkama in recitatorji. Posvetili smo ga trem obletnicam: stoletnici Rafaelove družbe, 30-letnici smrti Karla Mauserja in 90-letnici smrti enega soustanoviteljev Družbe sv. Rafaela Janeza Evangelista Kreka. Zbrane je nagovoril tudi Drago Koren, član komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu v državnem zboru, ki je med drugim dejal: »Skupaj smo prišli iz treh Slovenij, da se srečamo kot ena družina. Kajti slovenski narod je in mora biti ena velika družina. Čeprav nismo vedno tesno skupaj, čeprav nas ločujejo meje, čeprav smo raztreseni po vsem svetu, nas povezuje isti jezik, kultura, zgodovina. Vsak je pomemben.« Romarje »treh Slovenij« so pozdravili tudi državni sekretar za zamejce po svetu Zorko Pelikan, poslanka v državnem zboru Mojca Kucler Dolinar, ob koncu srečanja pa poslanec v Evropskem parlamentu in kandidat za predsednika države Lojze Peterle.

Na letošnjem višarskem srečanju nas ni gredo le sonce, ljubezen do slovenskega jezika in zvok harmonike, ampak predvsem odlično domače vzdušje, ki so ga ustvarjali vsi navzoči. Srečni smo odhajali z gore, hvaležni, da nam je bilo dano doživeti toliko lepega!

Mihela Škerlj

Romarji treh Slovenij so z zanimanjem prisluhnili predavanju Berte Golob.

Materni jezik je stvar časti

(premislek o odnosu do materinščine)

Ugledni ljubljanski univerzitetni profesor dr. Karel Oštir je ob neki priložnosti dejal, da glede materinščine ni najbolj pomembno, ali se mami reče mama ali Mutter ali kako drugače, kajti ne gre toliko za glasovno podobo, ampak za čast - materni jezik da je stvar časti!

Zato prisrčna zahvala vsem vam, ki ste živi del slovenstva v svetu, da ohranjate iz roda v rod to jezikovno dedno čast.

Nemara nam je znano, da je bl. Anton Martin h grehu prišteval tudi nespoštovanje maternega jezika. Materni jezik je ključ do zveličavne omike. Danes vemo - za to govorijo dejstva, da sta se kultura v širšem pomenu besede in omika v ožjem pomenu bogato razvili pri narodih, ki so kmalu dobili prevedeno Sveto pismo v domači jezik. Smemo biti ponosni in srečni, da smo med njimi tudi mi. Pri Slovanih med zgodnjimi.

Tu na višini z razgledom v smeri, od koder prihajamo, je videti dalj kot z domačega praga. Tu smo danes tudi zato, da premislimo, kdo smo; mi, ki nam je dano biti doma, in vi, ki v svetu ohranjate dedno čast domačega jezika.

Ljudje so se po modrost in spoznanje že zdavnaj vzpenjali na goro. Benedikt XVI. piše: *Gora je kraj posebne božje bližine /.../, gora kot kraj vzpona; tudi notranjega vzpenjanja; gora kot osvoboditev od bremena vsakdanjosti; gora, ki omogoča pogled in prostranost stvarstva /.../; gora, ki mi daje notranjo višino in mi daje slutiti Stvarnika (Ratzinger, Jezus iz Nazareta).*

Ali je možno v to simbolnost ujeti kaj slovenstva? Tako visoko, kot zdaj stojimo Slovenci v svoji državni samostojnosti z zavestjo enotnega kulturnega prostora ob vas rojakih po bližnjem in daljnem obzorju, še nismo stali. V združujoči se Evropi je slovenski jezik na najvišji bruseljski družbenopolitični kóti enakovreden vsem drugim jezikom.

Zgubi pa priznana specifično težo in se znajde na neosebno deklarativni ravni, če ni cenjen - doma! *Jezik*

Berta Golob, predavateljica na Romanju treh Slovenij

je dom; dom je jezik, trdi pisatelj Danilo Lokar. Sodeč po tem, kako skrbno ga gojite na tujem, se njegove vloge po svoje zavedate bolje od nas, ki nas (še) dnevno obkroža na vseh družbenih ravneh. A odkar postajajo naši domovi kot ranžirna postaja dnevnega odhajanja in vračanja, se je začel spreminjati odnos do jezika. Komunikacijske vezi so se razpredle čez svet in se prihlile do vsakega posameznika. V angleščini!

Težko je biti majhen sredi velikanov in to vsak po svoje izkušamo vsi. Težko je žebrati po domače, če vsa srenja moli in prepeva le nemško, italijansko, angleško, madžarsko, špansko. *Kolikor jezikov znaš, toliko mož veljaš*, je sicer preizkušena resnica. Za priložnost, ko se podaš med svet in ko ta potrka na tvoja vrata. A ne za vsakodnevno in vsakdanjost. Res je dobro in prav, da se mlad človek izuri v tujem jeziku, a če se sredi Slovenije otrok predšolske starosti pohvali, da že »zna« angleško, čes *My name is Tom*, stopa nezavedno nevarno čez mejo pripadnosti sebi. Temeljni vzrok za to je v domovini en sam: iz polpreteklosti zanemarjan čut za domoljubje. Kar hodi vstřic z zanemarjenim odnosom do presežnega.

Materni jezik je stvar časti! Najbrž se edino s to zavestjo da sredi večinskega neslovenskega jezika gojiti materinščino iz roda v rod. Ta izkušnja je predvsem vaša in ta izkušnja je dragocena. A kdo naj prvi poskrbi, da se otrok in mladostnik starosti primerno v teh naših treh Slovenijah primerno razumsko in čustveno naveže na domači jezik? Dom. Dom je jezik. Sporazu-

mevanje v materinščini - vem: v prenekateri družini sta materinščini dve! - prepevanje domačih pesmi (v obeh), oblikovanje slovenskih besedil za različne priložnosti, branje slovenskih knjig in sprotno prijazno utemeljevanje, zakaj je vse to potrebno, dragoceno in koristno. Občudovanje maternega jezika (maternega ali očetnega), odkrivanje njegovih značilnosti primerjaje z večinskim ali kakim drugim jezikom. Slišim ugovor, da tega ne zmore vsak. Zmore, če se navedenega zaveda. Po svoje, preprosto, predvsem pa s kančkom ponosa. Ko je med vojno nemška uprava hotela mojega sovaščana razglasiti za Germana, češ *Herr Schiler, Sie sind ja ein Deutscher!*, je ta v skrajno tveganih okoliščinah odgovoril: Ne, jaz sem Slovenec. Pripadnost rodu in domu in jeziku je res stvar časti.

Vsak jezik bo slavil Gospoda, je rečeno v Svetem pismu, v knjigi, ki je s prevodom v domače jezike omogočila ljudstvu / narodu vzpon na goro kulture. Omogočila je razgled po javnem in zasebnem obzorju vse od pravnih norm do spoštovanja človeka kot osebe.

E'te bi ded naš ne segrešil, te u veki jemu be žiti ... V 8. stoletju je Karel Veliki ukazal, naj se duhovniki naučijo jezika domorodcev in naj v njem oznanjajo evangelij. To je bila v prvotnem pomenu besede evangeljska gesta najvišjega državnika, kajti evangelij je nekdanj pomenil vsako kraljevo sporočilo, najsi je bilo veselo ali pa zloglasno (Ratzinger, Jezus iz Nazareta). Frankovski ukaz je našim prednikom prinesel daljnosežni kulturni napredek; natančno tisto, česar smo deležni mi, pa naj živimo doma ali zunaj domače dežele. Izbrskajmo na dan nekaj razpršenega šolskega znanja in se s pametjo odraslega človeka ustavimo ob sv. Virgilu, Modestu, bratih Cirilu in Metodu ..., da, tudi ob protestantih in njihovi Bibliji ... s skoki čez stoletja ob nikoli prešteti Čedermacih na črti od Trsta in Celovca do Pešte vse do današnje stvarnosti od tukaj do Kanade, Argentine, Avstralije ... Več kot tisoč let srčne skrbi za slovenski jezik doma in povsod, kamor smo odhajali. In tam ostali. Več kot tisoč let naravnega jezikovnega razvoja. Za pisno obliko so slovenski jezik prva izmojstrila svetopisemska in bogoslužna besedila. Na domačih in tujih tleh pa so ga in ga še v najrazličnejših okoliščinah marsikdaj marsikje za visoko ceno ponižanosti ohranjajo duhovniki z enako mišlečimi sorojaki.

Kako pa je zdaj doma? Prikrito in očitno se nam dnevno vsiljuje v zavest monolingvistična miselnost enega sporazumevalnega jezika za širni svet, a če bi zmagala, bi izgubili tisočletno samobitnost in z maternim jezikom tudi vse druge dedne časti. Zdrseli bi nazaj in še globlje, kot smo kdaj bili: v stanje jezikovne rabe s skrajno omejenim radijem - za občasni popoldanski klepet, za lokalno časopisje, za kako nostalglično popevko in za študij jezikovne eksotike. Niso več redki primeri, da se predvsem mladi sporazumevajo v spa-kedrani slovangli, magično prevzeti od tujih glasbenih besedil in ritma ter angleškega računalniškega besedišča. Pa je fizik dr. Samo Kuščar prevedel in na novo ustvaril - podobno kot nekoč Dalmatin - vrsto domačih izrazov za novo področje že v času, ko je bila kompjuterizacija na Slovenskem videti še sanjski pojav in je za rabo imel v Ljubljani računalnik predvsem Inštitut Jožefa Stefana.

Z gore razgleduje se Mati Marija, sijajna, spokojna zre svet pod seboj ... Tudi s te gore, s Svetih Višarij, z razgledne točke v vso stvarnost naših treh Slovenij; k Soči, Savi, Dravi, Donavi, čez morja - v duhovno delto slovenske biti. Njen povezovalni tok ostaja jezik. Ne edini, a gotovo najpomembnejši. In *Vsak jezik bo slavil Gospoda!* Med tisočnjami jezikov sveta tudi slovenski. Menda je eden najbolj spevnih jezikov. Menda mu je z veliko spoštljivostjo prisluhnil Rabindranat Tagore in zaznal v njem sorodni zven s svojo materinščino. Razumljivo: jezikovno smo se rodili iz skupne maternice indoevropskih glasov. A materni jezik je materni, ker je stvar časti. Za Slovence vseh treh Slovenij, našega enotnega kulturnega prostora, je to pač slovenski jezik. Združevalni člen vseh nas ne glede na to, kje živimo. Naša narodnostna koža in duhovni organ, brez katerega nehamo biti, kar smo.

Tako kot vedno je bilo tudi letos sproščeno in prijetno vzdušje.

Ko je prav pred kratkim na srečanju rojakov v šentviških škofovih zavodih ognjevit, proseče in roteče o narodnostni problematiki govorila gospa Lučka Krajljeva iz Argentine in je bilo nekaj njenega rotenja slišati v oddaji Radia Ognjišče, se je na račun izdajalske tehnike dalo slišati tudi dovolj razločen prišepet, češ »to je nacionalna preteklost Slovenije«. Ne morem vedeti in soditi, ali je bila opazka mišljena v dobrem ali v ignorantskem pomenu; bojim pa se, da v slednjem. Zemlja, jezik kar počez na voljo tujemu kapitalu?

Bo moj vnuk še pel slovenske pesmi, se bo zavedal svojih korenin? Vprašanje ni le popevkarska domislica. Odgovor pa je negotov. V globalnem svetu z imperialistično težnjo enega javnosporazumevalnega jezika tiči toliko večja nevarnost, kolikor manjši je narod s svojo materinščino. Ne moremo reči, da nas je veliko, tudi če se seštejemo z vseh strani sveta. Lahko pa (p)ostanemo veliki! Dokazov naše kulture ni le za bisago, s svojimi velikani duha in srca segamo do istih zvezd kot drugi narodi.

Kdo vse nam je že zapiral usta in kratil pravico govoriti po naše. Skušnjavec vedno zna reči: V vsem ti bo laže, če boš govoril po moje; zdaj si barbar, potem boš gospod. To smo skušali ali pa skušamo pripadniki vseh treh slovenskih domovin.

Boš rod, ki bivaš tod, boš v duši čvrst? Stvarnost je pereča za Slovence v matični deželi in za vse, ki živijo / živite zunaj njenega ozemlja; mnogi v nam komaj predstavljivih širjavah daleč zunaj skromnih 20.000 kv. kilometrov naših tal. V ohranjevalnih družinskih in društvenih gnezdih slovenstva tamle čez na avstrijskem Koroškem, na Tržaškem, Furlanskem in naprej

Marijino svetišče na Sv. Višarjah je bilo pre-majhno za vse udeležence romanja.

Maši je sledil bogat kulturni program.

v Porabju in še naprej vse do Ognjene zemlje. *Kamor stopi mi noga, na domačih sem tleh; kamor hoče srce, pri svojih ljudeh ...?*

Da, dokler nas družijo ista ljubezen. Zublji in plameni domovinske pripadnosti - jezik je njen poljub in objem - nas bodo morali prežarjati, da bomo novim rodovom ohranili, kar je bilo ohranjeno nam. *Ne vpelji nas v skušnjava*, da bi podlegali velikim zato, ker nas je malo. *Reši nas vsega hudega*, vnemarnega odnosa do materne jezika, da nas ne bo sram pred prestolom Pravičnega.

Menda je ta tudi narodom določil angela varuha, pa smo se z zgodnjim prevodom Svetega pisma v slovenski jezik uvrstili med visokokulturne narodne skupnosti. Naj med njimi ostanemo s prepoznavnostjo jezika in s trdoživostjo v njem. Mi, ki nam je lepo in kdaj težko doma, in vi, ki vam je tako kje daleč od matične domovine.

Višarska Mati božja, prosi za nas.

Berta Golob

(O maternem jeziku in našem odnosu do njega je Berta Golob spregovorila na letošnjem Romanju treh Slovenij na Svetih Višarjah. Ker predavanje obravnava temo, ki ji sledimo tudi pri Naši luči, smo se odločili, da ga v soglasju z avtorico v celoti objavimo.)

Slovensko državljanstvo

1) Uredba o merilih za ugotavljanje nacionalnega interesa pri sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije. Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije (MNZ) je pripravilo, Vlada pa je dne 26. aprila 2007 sprejela Uredbo o merilih za ugotavljanje nacionalnega interesa pri sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije na podlagi 13. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije (ZDRS). Uredba je bila dne 11. maja 2007 objavljena v Uradnem listu št. 41/2007, in je začela veljati naslednji dan.

Uredba v 2. členu opredeljuje izredno naturalizacijo iz 13. člena ZDRS kot izjemen prispevek k družbenemu, gospodarskemu, znanstvenemu, kulturnemu ali drugačnemu razvoju RS ali k povečanju mednarodnega ugleda oz. prepoznavnosti RS.

V 3. členu so podrobneje opredeljena merila, ki omogočajo sprejem v državljanstvo RS na podlagi izredne naturalizacije iz nacionalnih razlogov. To je tudi najustreznejši način, da si naši rojaki na tujem pridobijo državljanstvo RS. Merila, ki jih mora prosilec izpolnjevati, so sledeča:

1.) prosilec mora dokazati slovensko poreklo (da je prosilec slovenski izseljenec oz. njegov potomec do četrtega kolena v ravni vrsti ali pripadnik avtohtone slovenske narodnostne skupnosti v zamejstvu);

2.a) prosilec mora izkazati aktivno vez z RS oz. aktivno večletno delovanje v slovenskih društvih, šolah slovenskega jezika ali slovenskih izseljenskih, zdomskih ali manjšinskih organizacijah;

2.b) oziroma mora prosilec dokazati, da je bil odpuščen iz slovenskega državljanstva zaradi razumljivih razlogov.

Prosilec je dolžan priložiti priporočila ustreznih organizacij, ki potrjujejo njegovo aktivno vez z Republiko Slovenijo, pristojno diplomatsko-konzularno predstavništvo Republike Slovenije pa v primerih, ko je to mogoče, poda svoje mnenje o izpolnjevanju omenjenih meril.

Ob tej priložnosti želimo rojakinje in rojake po svetu posebej opozoriti, da se je postopek pridobitve slovenskega državljanstva nekoliko spremenil. Zato lahko vsi tisti prosilci, ki menijo, da izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, njihove prošnje pa so bile v preteklosti zavrnjene, ponovno vložijo prošnjo za pridobitev slovenskega državljanstva.

Volitve slovenskih državljanov v tujini

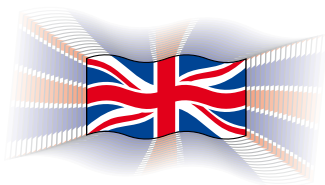
2) Volilna pravica in Evidenca volilne pravice državljanov RS, ki nimajo stalnega prebivališča v Republikli Sloveniji (preverjanje vpisov in ažuriranje naslovov volilcev). Po dopolnitvi Zakona o evidenci volilne pravice, pristojni organ (MNZ) za vodenje evidence volilne pravice po uradni dolžnosti v celoti vzpostavlja evidenco volilne pravice državljanov RS, ki nimajo stalnega prebivališča v Republikli Sloveniji na podlagi že obstoječih podatkov iz uradnih evidenc (register stalnega prebivalstva, matični register, evidenca izdanih potnih listin itd.) in podatkov iz evidenc pristojnih diplomatsko konzularnih predstavništev RS v tujini (DKP).

Prosimo člane slovenskih organizacij, društev in katoliških misij, ki imajo slovensko državljanstvo, da seznanite diplomatsko konzularna predstavništva RS z Vašimi aktualnimi podatki. Za uresničevanje volilne pravice je naslov volivca v tujini temeljnega pomena zaradi pravočasnega obveščanja o volitvah in o možnih načinih uresničevanja volilne pravice.

Vpogled v volilni imenik je možen na upravni enoti, njeni izpostavi oz. informacijski pisarni ali krajevnem uradu. Državljeni RS, ki nimajo stalnega prebivališča v Republikli Sloveniji, lahko zaprosijo za vpogled v evidenco volilne pravice tudi na pristojnem diplomatsko konzularnem predstavništvu RS.

Pristojna upravna enota najpozneje 20 dni po razpisu volitev na krajevno običajen način razgrne splošne volilne imenike za vsa volišča na svojem območju. O tem obvesti državljane z razglasom, s katerim jih hkrati pouči, da jih lahko pregledajo in zahtevajo popravek. Najpozneje deset dni po razpisu volitev posreduje ministrstvo, pristojno za evidenco volilne pravice, podatke o državljanih RS, ki nimajo stalnega prebivališča v Republikli Sloveniji (MNZ) in so vpisani v stalno evidenco volilne pravice, ministrstvu, pristojnemu za zunanje zadeve, ki državljane RS, ki nimajo stalnega prebivališča v Republikli Sloveniji, obvesti o razpisu volitev, datumu glasovanja in o možnih načinih uresničevanja volilne pravice oziroma glasovanja.

Slovenski volilci, ki bivajo v tujini, lahko svojo volilno pravico uresničijo na pristojnem DKP, po pošti ali pa se neposredno udeležijo volitev v Republikli Sloveniji. Natančne podatke o tem boste volivke in vilivci prejeli po pošti na svoj dom.

A N G L I J A

LONDON

V Angliji smo imeli od maja pa vse do avgusta veliko padavin. Po nekaterih krajih je prišlo do velikih poplav. Celo univerzitetno mesto Oxford je bilo precej poplavljenno, ko je tam naša londonska reka Temza prestopila svoje bregove. Najhuje pa je bilo ob sotočjih rek Severn in Avon v pokrajini Gloucestershire. Skoraj pol milijona ljudi je bilo več tednov ogroženih. Tej nesreči se je pridružila še druga: v začetku avgusta se je po sedmih letih ponovno pojavila živalska bolezen parkljevka in slinavka, ki je leta 2000 terjala poboj in zažig več kot šest milijonov goveje živine in drobnice.

Pa še nekaj o bolj svetlih dogodkih v Našem domu. V drugi polovici junija so bili pri nas na 4-dnevnem obisku Riharjevi iz Polhovega Gradca: starša Jože in Ivanka, sin Lenart, ki vodi urad Rafaelove družbe na Poljanski 2 v Ljubljani (katere voditelj je njegov stric msgr. Janez Rihar), in hčerka Marija, poročena Nartnik, s hčerko Maruško Nartnik. Namen njihovega obiska v Londonu je pravzaprav bil na prvem mestu obisk tete Bernarde Rihar - Sekolčeve, ki sedaj že vrsto let biva v Domu starejših občanov v Woodford Greenu v Essexu. Novembra letos bo dopolnila starost 95 let in je trenutno najsta-

Bernarda Rihar Sekulec, 95-letna Slovenka, živeča v Londonu

rejša Slovenka, živeča na britanskem otoku. Njeno življenje je bilo zelo pestro in težko. Bila je mlada zdravnica, ko je izbruhnila druga svetovna vojna in z njo komunistična revolucija v Sloveniji. Njen prvi mož je, kmalu po rojstvu njunega prvega otroka (hčerke), padel v Grčaricah v boju s komunisti. Po vojni se je skupaj s tisoči slovenskih vojnih beguncev znašla v Vetrinju na Koroškem in nato v begunskem taborišču v Spittalau ter Lizenzu, kjer je kot zdravnica, specializirana za otroške bolezni, rešila veliko število slovenskih begunskih otrok pred različnimi boleznimi in tako pred smrtjo. S Koroške je prispela najprej na Škotsko in nato v Anglijo, kjer se je v Londonu poročila s profesorjem Franjem Sekolcem, sedaj že dolgo pokojnim

dolgoletnim sodelavcem slovenskih oddaj BBC-ja London.

Teta Bernarda je bila obiska svojih sorodnikov iz Polhovega Gradca zelo vesela. Njihov obisk ji je zelo veliko pomenil, prav tako tudi Riharjevimi, ki so prišli v London prav z namenom za njih nadvse dragocenega in pomembnega obiska tete Bernarde.

Sredi julija pa smo imeli na obisku v Našem domu kar nekaj slovenskih duhovnikov. Najprej sta bivala pri nas župnik iz Velike Doline Andrej Rovšek in katehist, diplomirani teolog Jani Tušak. Še v času njunega bivanja so na poti z Irske v Slovenijo pri nas prenočili trije kaplani (iz Črnomlja, Trebnjega in Škofje Loke) - bilo je kar pestro v nabito polni hiši! Kmalu za temi sta pri nas bivala kaplan iz

Riharjevi pred Našim domom

Misijonar p. J. Mujdrica (tretji z desne) in Riharjevi na verandi Našega doma

Zagorja Miroslav Bergelj in študent medicine Jakob Režun.

Misijonar iz Zambije p. Janez Mujdrica, ki je bil od meseca aprila na študiju (tečaju) v obalnem letoviškem mestu Cliftonville na vzhodu Anglije, bo sredi avgusta svojo šolo zaključil in odšel za nekaj časa v Slovenijo, nato se bo oktobra prek Londona vrnil nazaj na svoje misijsko področje v Afriki.

Z rednimi mašami v kapeli Doma za slovenske rojake iz Londona in okolice pričenjamo, po kratkem presledku v mesecih julij in avgust, zopet na drugo nedeljo v septembru (9. septembra 2007) ob 5. uri popoldne. Lepo vabljeni!

S. Cikanek, župnik

V večnost je odšel Stanko Zajc iz Bridgenda v Walesu

Naš dobri Stanko Zajc, zavedni Slovenec in zvesti katoličan, je odšel v večnost 15. maja v Bidgendu (v Walesu) v 84. letu starosti. Rodil se je 10. aprila 1924 na Ježici v Ljubljani. Kot toliko drugih slovenskih fantov se je tudi Stanko po drugi svetovni vojni in komunistični revoluciji znašel v vojnih begunskih taboriščih v Italiji in

Stanko Zajc in V. Zalar, sedaj oba pokojna, pred cerkvijo v Aberdaru

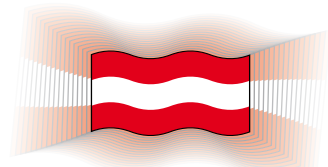
Nemčiji ter tako že leta 1947 ali 1948 prispel na britanski otok. Delo je dobil v rudniku v Walesu. Tam se je poročil z Valižanko Dilys Punter in si ustanovil dom v Bridgendu. V zakonu se jima je rodila hčerka Angela. Žena Dilys je Stanku umrla že pred 17 leti. Od vsega začetka slovenske pastoralne dejavnosti med rojaki v Walesu se je Stanko rad udeleževal naših srečanj, zlasti slovenskih maš v bližnjem Aberdaru, ko je postal vdovec, pa je še pogosteje prihajal na našo družbo.

Najdobri Bog da dobremu in Bogu zvestemu Stanku zaslužen plačilo v nebesih, saj se je v življenju pri-

zadeval izpolnjevati Njegovo voljo in je ohranil zvestobo Cerкви in svojemu narodu.

S. C.

P. S. V prejšnji številki NL nam je zagodel tiskarski skrat. Pod poročilom ob 80-letnici Toneta Knafliča, ki sta ga pripravili in župniku poslali Pepca Brclar in Milka Zupančič, je ime Milke napačno navedeno: Mirko Zupančič. Pravilno je: Milka Zupančič. Za napako se iskreno opravičujemo.

A V S T R I J A

DUNAJ

Na praznik Sv. Rešnjega telesa in krvi smo Slovenci sodelovali pri maši v cerkvi sv. Jožefa. Mašo je oblikovalo kar pet različnih skupnosti. Slovenci smo prispevali eno prošnjo in obhajilno pesem. Bilo nas je, žal, zelo malo, a smo zapeli, kot se za Slovence spodobi, ubrano štiriglasno. Pri procesiji po maši smo imeli tri postojanke (oltarje). Od drugega oltarja do tretjega je nosil Najsvetejše naš gospod župnik Štekl, ki je pri tretji postaji slovesno zapel evangelij, imel kratek nagovor v nemščini, da so lahko vsi razumeli, nato pa še prošnje in blagoslov. Spet smo na veliko začudenje vseh prisotnih štiriglasno zapeli evharistično pesem. Vsako leto gredo potem vsi sodelujoči duhovniki na skupno kosilo; tako je bilo tudi letos. Drugi pa

Na praznik Sv. Rešnjega telesa in krvi smo tudi Slovenci sodelovali pri maši v cerkvi sv. Jožefa.

smo imeli t. i. agape pred kapelico. Drugo nedeljo v juniju, 10. 6., je odšel naš župnik spet k slovenski skupnosti v Linz. Po maši so se tamkajšnji Slovenci, kot običajno, zbrali v klubu. Proslavili so, kot je navada, rojstne dneve in godove tistih, ki praznujejo v tem mesecu. Ker meseca maja majskim slavljenecem iz določenega razloga niso mogli čestitati, so to opravili sedaj, junija. Maja sta imela rojstni dan Ludvik Sadl in župnik Štekl, kateremu so izrazili najboljše želje tudi za god (13. junija). Po skupnem kosilu je takoj odšel župnik Štekl skupaj z gospo Tončko Zore v bolnico na obisk. Prijateljica Zoretovih in članica slovenske skupnosti v Linzu, gospa Katarina Haranbašić, je bila že nekaj dni v bolnici prikle-

njena na posteljo. Obiska je bila silno vesela.

Tudi tajnica kluba, Matilda Grandovec, je morala nekaj dni preležati v bolnici in se je te dni vrnila domov.

Dvanajstega junija se je naš župnik pridružil romarjem - duhovnikom mariborske nadškofije v Maria Zell, z njimi somaševal in ostal med njimi ves popoldan.

V petek, 15. junija, smo obhajali praznik Srca Jezusovega - patrocinij. Zunanjo slovesnost smo praznovali v nedeljo, 17. junija, z dvojezično mašo. Za ta praznik smo pripravili, kot že nekaj let nazaj, bogat srečolov. Glavni dobitek, hladilnik, je darovalo spet slovensko podjetje Gorenje na Dunaju. Kot običajno za ta praznik smo bi-

li tudi letos obdarovani z lepim vremenom in smo uživali v našem parku mesene dobrote, pečene na žaru, si z različno pijačo gasili žejo, da smo lažje prepevali. Levji delež tega praznovanja po maši so zopet nosili zakonski par Oswald - Ana in Werner ter Marjeta Koležnik s pomočnicami. Pridne žene so za to praznovanje napekle ogromno peciva.

Zadnjo nedeljo v juniju smo priredili družinski piknik pri sestrah frančiškankah, Marijinih misijonarkah, v Eichgrabnu, 40 km z Dunaja. Takoj po maši, ki smo jo darovali v naši cerkvi, smo se odpeljali tja, kjer smo imeli skupno kosilo, ki ga je na žaru pripravil Štefan Heindler. Bog nam je naklonil čudovito vreme, uživali smo v lepi

Potem ko smo se okrepčali, smo preživeli prijateljsko popoldne ob družabnih igrah in pogovorih.

Kosilo pod samostansko višnjo je vsem zelo teknilo.

naravi, sedeli smo pod dvema bogato obloženima češnjama, ki so nam služile za predjed. Po obilnem kosilu smo takoj začeli z igrami (moški posebej, ženske posebej, otroci posebej) in pri vseh skupinah so bili nagrajeni prvi trije najboljši. Ko se je sonce že precej nagnilo proti zahodu, smo se pomerili v nogometu na travi, bos, ženske proti moškim. Zmagali so moški samo z enim golom razlike (6:5). Ko smo se od navdušene igre nekoliko odpočili in pomalicali, smo se podali spet proti domu. Bilo je res lepo, vsi so bili zelo navdušeni in so menili, da bi kaj takega letos še ponovili.

T. Štekl

SPITTAL OB DRAVI

Ta naziv marsikaterega obiskovalca zmoti. Reka, ki deli mesto v dva dela, ni Drava, kot turisti mislijo, temveč Liesera. Izviri pritokov so prav v Alpah. Ob močnem deževju na območju Katschberga se struga do izliva tako napolni, da je dostikrat močnejša kot Drava, glavna koroška reka. Liesera je večkrat prestopila bregove. Leta 1903 je bila velika povodenj v nižjem delu mesta. Ko pa so v petdesetih letih prejšnjega stoletja obrežje povišali in utrdili, so bile stavbe na obeh bregovih na varnem. Istočasno je bil narejen tudi nov most, delavci pa takrat največ Slovenci. V Dravo se Liesera izteka šele po enem kilometru od mosta, južno od mesta, prav pod hribom Goldeck. Tako je Spittal res ob Dravi in naziv ni napačen.

Zadnje leto je bilo za špitalske Slovence kar razgibano. Že v jeseni so

Cerkveni pevski zbor špitalskih Slovencev pred Marijino kapelo

Ob 200-letnici cerkvice, kjer je že več kot 50 let slovensko bogoslužje. Od leve France Podbevšek, Jože Andolšek, Engelbert G. (mestni župnik - dekan), dr. Alojzi Snoj, Franc Vidic; salezijanci, ki skrbijo za dušno pastirstvo Slovencev.

nas obiskali farani iz Črnega Vrha nad Polhovim Gradcem. Obisk je veljal predvsem naši skozi vsa leta zvesti pevki Francki Habjan, ki je takrat dopolnila 80 let. Francka je kot mlado dekle začela s petjem pri domačem, črnovrškem cerkvenem zboru še pred drugo svetovno vojno.

Seveda je bil to povod, da smo letos obisk vrnili, in to zadnje nedeljo v juniju. Krasen dan, krasen razgled, domače vzdušje s petjem v kmečki gostilni. Kot nameček pa še razstava arhivskih fotografij iz begunskih taborišč. Če že nisi na fotografijah našel sebe, to je odmik

60 let, pa si prepoznal kakšnega sorodnika ali znanca. Posebno vredna je zamisel, da so Črnovrčci še posebej zbrali fotografije, ki se nanašajo na vojne in povojne čase in njihove občane.

Teden pred tem pa smo praznovali 200-letnico Marijine kapele, kjer imamo vsako nedeljo in ob praznikih sv. mašo. Cerkvica se je napolnila. Povabljeni so bili dušni pastirji zadnjih let, bogoslužje je vodil njih predstojnik, salezijanski provincial dr. Alojzij Snoj, ki nas je v svojem nagovoru spodbujal k zvestobi veri in domovini. Navzoča sta bila tudi mestni župnik in župan.

Pogled po kapeli ob 200-letnici

Kapelica je bila zadnja leta zunaj in znotraj prenovljena. Stroške pa je večji del poravnala škofija in občina. Po cerkveni slovesnosti, ki jo je popestril slovenski cerkveni zbor, se je veselo razpoloženje nadaljevalo pri agape v sosednji stavbi.

Romanje treh dežel je bilo letos prav v naši bližini, v Millstattu pri jezeru. Popoldan pa so se slovenski romarji zbrali pri petih litanijah v špitalski farni cerkvi.

Nekaj naših ljudi mora večkrat iskati pomoč v bolnici, pa se kar veseli vrnejo domov. Edini premik za statistiko je bilo v preteklem letu rojstvo in krst šestega Grintalovega vnuka.

Vsako leto pa dobijo naši ljudje obiske. Ne le iz domovine, ampak iz daljnih dežel, tudi prekomorskih. Sorodniki ali znanci, ki so nekaj let preživeli v tem kraju, si želijo ogledati okolje, ki jim je prva povojna leta dajalo varnost in kruh.

Spomin na nadškofa

Če bi danes vprašal v Spittalu živečega Slovenca, kako se spominja pokojnega nadškofa, bi odgovoril, da ve, kdo da je bil, tudi nje-

gove zasluge, da so mu znane. Najbrž bi pa pripomnil: »Nikdar se ni ustavil pri nas, čeprav ga je pot večkrat vodila po avtocesti, komaj en km od naše cerkvice in naših bivališč.« To bo kar držalo. Saj je bila skrb za Slovence zunaj matične domovine v času njegove službe, ko je bil ljubljanski nadškof in tudi že pod njegovim predhodnikom, poverjena pomožnemu škofu dr. Leniču, ki se je večkrat, tudi mimogrede, tu ustavljal. Po smrti njega pa bi se skoraj zgodilo, in sicer na dan, ko je bil uradno odprt in blagoslovljen novi karavanaški predor. Toda okoliščine tistih dni tega niso dopuščale. Na drugih, znanih področjih je pokojni nadškof opravil tiste dni veliko delo.

Toda kdo se še spominja, da je dr. Šuštar iz Švice večkrat prišel v Spittal, takrat še v taborišče; v petdesetih letih prejšnjega stoletja. Ker ni smel k svojim domačim, je zahajal k tistim, ki so bili enako zaznamovani in se pri njih počutil malo bolj domače. Tako tudi ob novi maši dr. Naceta Lavrenčiča, ki je bila 19. julija 1953, še v leseni kapeli - baraki. Prof. Pavel Slapar, novomašni pridigar, je med dru-

gim zabeležil: » ... Diakon je bil g. Janez Zdešar. Lepo nam je prepeval slovenski evangelij o krivičnem oskrbniku. Subdiakon je bil dr. Alojzij Šuštar, ki je prišel na novo mašo iz Švice. Obiskal nas je že za veliko noč in takrat smo sklenili, da se vidimo spet 19. julija v Spittalu.«

Ob novomašniku se je zbralo kar lepo število slovenskih duhovnikov, ki so delovali po Evropi. Nekateri le nakaj ur. Od takrat navzočih živi le še dr. Janez Zdešar, dr. Nace Lavrenčič, ki je živel v solnograški škofiji, je nedavno umrl.

Majda Starman

BELGIJA, NIZOZEMSKA in LUXEMBURG

GENK

15. junija se je od nas poslovil naš rojak **Janez (Johann) Legat**, soprog Ane Mežnar. Rojen je bil v Žirovnici 10. avgusta 1938.

Delo v rudniku mu je do konca življenja pustilo posledice na pljučih.

Pokojni Janez Legat

Pogosto je bil na zdravljenju. Ob zadnjem napadu boleznj je zelo trpel sam in njegovi domači, ker mu niso mogli pomagati. Kadar je stanje bolnika neznošno, je odhod v večnost rešitev zanj in za njegove. Janez je bil tudi zvest Slovenec. Redno je prihajal k slovenskim mašam, k šmarnicam in drugim slovenskim prireditvam. Bil je naročnik Naše luči. Bil je tudi član Slovenskega društva Slomšek in Društva Naš dom.

Na njegovi spominski podobici je v slovenščini napisan verz: »Življenje naše kratko je, končali bomo romanje; odšli nad zvezde v pravi dom in tam živeli z Jezusom.« V flamščini pa: »Oče je zelo rad imel »majhne« reči v življenju in v naravi: sprehod v naravi, prijaznost svojega doma, klepet s sosedi in prijatelji. Njegova tiha preprostost je vsem, ki so se z njim srečevali, izžarevala prijeten miren značaj. Če si ga poznal, si ga moral imeti rad.«

Ker je bil p. Franček študijsko zadržan, sem v župniji Zwartberg skupaj z domačim župnikom pogreb opravil jaz. Bila sva namreč vsa leta dobra prijatelja. (Prej so Slovenci iz Belgije svojega župnika »posojali« rojakom v Essnu, zdaj se bo včasih vrnilo v nasprotni smeri.)

10. julija je po večletni boleznj odšel v večnost **Rudi Kidrič**, ki je bil rojen 18. junija 1953 v Leutu. Pogreb je bil v župniji Oplabbeek. Ker ni bilo zaradi letnega dopusta v bližini nobenega slovenskega duhovnika, je obrede opravil flamski duhovnik.

Na spominski podobici je zapisa-

Pokojni Rudi Kidrič

no: »Dragi Rudi, oči. Nisi mogel več čakati, tvoj križ je bil neizmerno težak. Obiskala te je božja odrešilna ljubezen in te povedla k Njemu tam gori. Nikoli se nisi pritoževal, vedno si govoril, da je vse v redu. Boril si se z boleznijo, a si bil vedno tako pogumen.

Nismo bili več skupaj vsak dan, ko pa si nas videl, se je na tvojih ustnicah pojavil prijazen nasmeh. Nismo mogli pričakovati, da ostaneš z nami v življenju. Vemo namreč, da nam boš iz nebes pošiljal ljubezen in moč. Onstran poslednjega trenutka življenja nam go-

voriš: Bodite dobri drug drugemu ...!«

Janez in Rudi, počivajta v miru in pri Bogu prosita za nas - svoje prijatelje! Mi se vaju bomo spominjali v molitvi, zlasti pri slovenskih mašah v Eisdu in v Genku.

Lojze Rajk

LUXEMBURG

Prvo sveto obhajilo v slovenski skupnosti v Luxemburgu

Maj in junij sta meseca, ko se opravi največ praznovanj prvega svetega obhajila. To velja za domovino pa tudi tukaj v tem delu Evrope je tako. Nedvomno vam je znano, da se je v zadnjih treh letih v državi in samem mestu Luxemburgu naselilo kar precej Slovencev, ki so sem prišli služiti svoj kruh za dobro domovine. Seveda človeku ni dobro samemu biti, zato so tukaj tudi številni svojci - zakonci z otroki, ki se že vključujejo v šolo in tudi k verouku ali pa jih o tem poučujejo kar prizadevni starši.

Težko bi rekli, da imamo živahno skupno občestveno življenje na ravni župnije v samem mestu Lu-

Maša v Christ Roi in prvo sv. obhajilo 17. 6. 2007

ksemburu, kjer nas živi največ. Večinoma smo vključeni v posamezne domače župnije, v katerih območju prebivamo. Zadnji dve leti pa imamo tudi možnost mesečne skupne slovenske maše, ki jo je do sedaj opravljal gospod Franček Bertolini. Ob svojem študijskem izpopolnjevanju v Bruslju je istočasno opravljal še povezovalno delo župnika v Beneluxu (Nizozemska, Belgija in Luxemburg). Odgovorni pravijo, da je bolj potreben doma in se tako jeseni vrača v Slovenijo, kar pa njemu samemu ni težko. Hvala mu za prizadevno delo, ko je moral potovati kilometre in kilometre, da je lahko za svoje rojake opravljal slovenske svete maše. Da so te poleg same pastorage še vedno močan povezovalni element, nam pove dejstvo, da smo k tem našim mesečnim srečanjem pritegnili tudi Slovence, ki že dolga desetletja živijo v tej majhni prijazni in lepi (skoraj kot Slovenija) državi sredi Evrope.

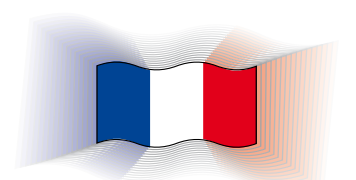
V nedeljo, 17. junija, smo se zbrali k zadnji slovenski maši to »sezono«, ki pa je bila obenem tudi slovesna ob prejemu prvega svetega obhajila našega ministranta Karlija, saj je med letom pri prejšnjih mašah v tej vlogi sodeloval z »župnikom« Frančkom. Potrebno veroučno znanje za slovesen in zavedajoč sprejem Jezusa je fant pridobil v domačem okolju ob zgledu starih staršev in mame Božene, ki ga je o vsem (poleg šole in dela v službi v Evropskem parlamentu) poučila, da je fantič spoštljivo in zavestno sodeloval pri prejemu tega zakramenta. K slovesnosti se nas je zbralo lepo število, ki je pre-

cej presegalo običajno občestvo pri teh mašah. Predvsem pa moramo pohvaliti vse mlade starše z otroki, ki so jih pripeljali med nas, saj je najmlajši štel komaj tri mesece. Taki zgledi so potrebna in močna spodbuda tudi za tiste, ki nemalokrat omahujejo v svoji državi pokončnega kristjana, še posebej v tujem okolju, kjer te tako hitro dogodki in priložnosti odtegnejo od potrebnega vztrajanja na dobri poti. Ta dobra pot je nedvomno včasih tudi le »navada«, ki pa sčasoma ob vztrajanju in zavedanju duhovne veličine krščanstva in stvarstva postane tudi duhovna pot vsakega posameznika.

Kot je že ustaljena navada, smo se po duhovni slovesnosti v cerkvi Kristusa kralja, ki jo upravljajo jezuitski patri, zbrali še ob telesni okrepitvi ob domači potici, pršutu, pecivu in kar je takih dobrot ter seveda dobrem belem in rdečem »primorcu«, kar vse so s seboj pripeljali in za nas pripravili prizadevni Karlijevi stari starši iz Logatca. Tudi ob tem dobrem zgledu bo rasel in črpal moči v hoji za Kristusom naš rosno mladi prvoobhajalec Karli.

Hvaležni za vso žrtev, ki nam jo je naklonil naš mladi župnik Franček, smo se od njega poslovili s knjigo o Luxemburgu, ki ga je rad obiskoval in ob nedeljah popoldne prihajal med nas ter ostajal skupaj z nami ob pogovoru dolgo v noč, dokler ni prispel do Bruslja ... Naj mu Bog bogato poplača ves njegov trud. V upanju, da njegovo delo ne bo zaman, pričakujemo novega župnika za Benelux.

Stanko Klemenčič-Saražin

F R A N C I J A

PARIZ

Celodnevna srečanja so uspešna, v maju so se opogumili tudi najmlajši (slovenska mladina na študiju v Parizu) pod vodstvom 19-letnega Bineta, ki je na enoletnem kuharskem študiju na eni izmed najstarejših francoskih kuharskih šol »cordon bleu«. Prijetno preseñenje še posebno na koncu ob sladici iz bučnega olja. Se še priporočamo.

V nedeljo, 23. septembra 2007, bo naš rojak in dolgoletni sodelovec slovenske skupnosti v Parizu gospod Ciril Valant posvečen v diakona. Za nas Slovence v Parizu bo to velik dogodek, ki nam obeta, da potrebe in želje številnih članov naše skupnosti dobijo primerno ureditev. Vabimo vse Slovence v Parizu in okolici, da g. Cirila skupno pospremimo na njegovi novi in odgovorni poti, ko bo sprejel poslanstvo in odgovornost za pastoralno delo v Cerkvi in med rojaki.

Diakonsko posvečenje bo g. Valantu podelil celjski škof dr. Anton Stres med sv. mašo ob 11. uri v kapeli sv. Terezije ob Slovenskem domu. Sledilo bo družabno srečanje z zakusko.

Prisrčno vabljeni!

Poroka Dominike Potočnik in Carlota Fernandeza

30. junija sta si v kapeli svete Terzike v Châtillonu obljubila zvestobo Carlos Fernandez, inženir pri Renaultu, ki sodeluje z Novim mestom, in baletna plesalka slovenskega rodu Dominika Potočnik. Obema veliko sreče in blagoslova na novi skupni poti.

SHOD pariških Slovencev

Društvo Slovencev v Parizu in Slovenska katoliška misija v Châtillonu sta pripravili 17. junija shod pariških Slovencev s proslavo praznika državnosti v prostorih Slovenskega doma. Srečanja se je udeležilo izredno veliko rojakov ob prisotnosti gospoda Janeza Šumrada, veleposlanika v Franciji in njegove soproge ter številnih narodnih noš.

Najprej je bila slovesna maša, ki jo je daroval gospod Kamin, naš žup-

nik in delegat za Slovence v Franciji. Ubrano solopetje naše gostje Teje med mašo nam je seglo do srca. Otroci so pri darovanju prinesli na oltar kruh in vino in šopek nageljnov. Pri tej daritvi smo tudi molili za našo domovino.

Nato je sledil kulturni program v dvorani Slovenskega doma, ki je bila za to priložnost zelo slovesno pripravljena v barvah slovenske zastave. Po Zdravljici, ki jo je zaigrala Teja Ljubič, je mladi predsednik društva Sebastien Janež v svojem nagovoru zaželel dobrodošlico Teji v slovenski skupnosti in se ji zahvalil za njeno sodelovanje. Teja Ljubič, mlada harmonikarka, dvakratna državna nagrajenka, doma iz Brkinov, se je odzvala povabilu Društva Slovencev v Parizu in prišla na shod Slovencev s svojo harmoni-

ko in v brkinski narodni noši. Izkoristili smo priložnost in se ob predstavitvi Teje, Brkinov ter knjige o Brkinih Slavka Gerželja približali temu delu Slovenije, kjer baje rastejo najokusnejša jabolka v Evropi. Sledil je recital poezije s simboličnim naslovom »Sadim drevo med korenine svoje domovine ...« avtorjev Kuntnerja, Gradnika, Grafenauerja in našega pariškega rojaka Matejčiča; z recitatorji vseh starosti iz naše skupnosti in vsi so se lepo izkazali. Recital je spremljala Teja in zaigrala in zapela lepo število ljudskih pesmi.

Gospod veleposlanik, ki nas je nagovoril, je poudaril napredek Slovenije v teh šestnajstih letih in med drugim lepo primerjal mlado Slovenijo s Tejo, ki nam je z izredno svežino in globokim občutkom zapela in zaigrala ljudske pesmi. Občudovali smo tudi 6-letno Tanjo, ki je zelo prepričljivo zapela ob spremljavi harmonike Šmentano muho.

Okrepčali smo se in pokramljali pri skupnem prazničnem kosilu, kjer je bilo pršuta na voljo, kot se spodobi za tak shod. Hvala gospem Mariji Penko in Mariji Škrljter, gospodu Janezu Avscu, ki so nosili

75. rojstni dan gospe Majde Miglic

Slovenska mladina na dvorišču pariške misije

Izidor, Elisabeta, Ivan in Tončka so se zbrali v dvorani s svojimi družinami in številnimi prijatelji in skupaj praznovali častitljivo obletnico.

levji delež pri pripravi tega kosila s pomočjo prijateljev in rojakov châtellonske skupnosti. Med kosilom smo občudovali improvizirano igranje mladih in manj mladih pariških Slovencev s Tejo na čelu in se tudi veselo zavrteli ...

Ker je bil ta dan tudi praznik očetov, so otroci delili vrtnice vsem očkom, pa še mamicam povrh ... Proti večeru smo se razhajali na vse strani z občutkom osveženosti naših slovenskih korenin, naših trajnih vrednot; obogateni z lepimi

doživetji tega dneva. Hvala prav vsekemu posebej za prisrčno sodelovanje, trud in lepe nove ideje, ki so ta naš shod se polepšale.

»Slovenec biti ni drugega kakor slovensko misliti, slovensko peti in govoriti ... Pa s srcem čutiti slovenski svet ...« (T. Kuntner).

Most med domovino in tujino se lahko gradi v tej zvestobi koreninam, ki nam jo je prisrčno posredovala Teja s svojim pristnim nastopom.

Ana Vičič

MOSELLE

Freyning-Merlebach - od 4. do 10. junija se je v prostorih Slovenske katoliške misije v Merlebachu odvijal tečaj klekljanja pod vodstvom gospe Vesne Milek Recko iz Slovenije, ki je vodila obe skupini - začetnike in izpopolnjevalno skupino - vsako po 4 ure na dan. Da je ta tečaj zagledal luč sveta, ima še posebne zasluge g. Kristina HERO, ki je navdušila 14 oseb, ki so na tem tečaju nabirali potrebno znanje za izdelavo umetnin naše slovenske zemlje. V nedeljo, 10. junija, pa so skupno priredili razstavo, na kateri so pokazali enotedensko

Dober tek s sladico iz bučnega olja sredi Pariza

Pri bogoslužju smo molili za domovino.

Veselo srečanje na Sv. Višarjah z nekdanjima sodelavcema slovenske skupnosti v Parizu

Alexandra Kamin in Christian Stevens na dan poroke

delo kakor tudi ostale lepote idrijske doline. Bila je bogata in temu primerno tudi obiskana.

Stiring-Wendel - Pred kratkim je v naši skupnosti praznovala svoj 75. rojstni dan gospa Majda Miglic, ki je kot voditeljica ene izmed dveh stalnih skupin prostovoljnih kuharic našega doma steber zvestobe tudi na duhovnem področju. Pred trinajstimi leti nas je zapustil njen mož Karel, ki je s svojo zidarsko žlico postavil in popravil marsikateri vogal našega doma. V zagnani pridnosti in s posebnim navdušenjem se nam zdi, da hoče gospa Majda v duhu družinske matere nadome-

stiti tudi fizično odsotnost tako pogrešanega moža in nam prijatelja. Bog ji daj še vnaprej zdravja, veselja in poguma!

Puttelage-aux-lacs - 4. avgusta je bila v župnijski cerkvi v Puttelage-aux-lacs slovesna trijezična poroka Alexandre Kamin in Christiana Stevensa. Aleksandra je slovenskega rodu in na to slovesnost so prišli tudi številni sorodniki iz Dolenjske. Christian je iz sosednje Nemčije in so nemško govoreči starši in prijatelji iz osrčja te dežele dodali svojevrstni pečat. Liturgija in petje je bilo trijezično. Naj troedini Bog blagoslovlja vajino za-

črtano pot in plemenite načrte, ki jih skušata uresničevati ob vsakem novem sončnem vzhodu.

Jože Kamin

N E M Č I J A

BERLIN

800-letnica rojstva sv. Elizabete

V soboto, 30. junija, smo v naši slovenski župniji v cerkvi sv. Elizabete, na Kolonnenstr. 38 v Schönebergu v Berlinu, slovesno praznovali 800-letnico rojstva sv. Elizabete. Med nami so bili gostje iz pobratene župnije Slovenj Gradec, ki ima najstarejšo cerkev na svetu, posvečeno sv. Elizabeti, in župnik Peter Leskovar; ter gostje iz stolne župnije Janeza Krstnika iz Maribora in njihov župnik stolni kanonik dr. Stanko Lipovšek, ter zastopnik mariborskega župana Franca Kanglerja, svetnik Avguštin Heirčko, ki je prinesel s seboj potomko najstarejše trte na svetu, stare trte, ki že

Tečaj klekljanja v Merlebachu

Procesija Sv. Rešnjega telesa v slovensko-nemški župniji sv. Elizabete v Berlinu

prek štiristo let raste na Lentu v Mariboru.

Ob 19. uri smo imeli slovesno mašo, ki jo je vodil dr. Lipovšek, somaševali so: župnik župnije sv. Matije iz Berlina, župnik Peter Leskovar in domači župnik Izidor Pečovnik. Po maši smo v čast 800-letnice rojstva sv. Elizabete na cerkvenem dvorišču posadili cepič mariborske trte, ga blagoslovili in zalili z vinom, ki ga je s seboj pripeljal stolni kanonik dr. Lipovšek. Dogodek je s petjem obogatil operni pevec Marcos Fink. Pozneje nas je zabaval harmonikar Peter Jagodic.

S svojim obiskom nas je razveselila slovenska veleposlanica gospa Dragoljuba Benčina. Naš zvesti podporni član pri vsaki prireditvi pa je župan berlinske občine Spandau, gospod Konrad Birkholz, kateremu smo tudi zelo hvaležni za njegovo prisotnost.

Upajmo, da bo tudi pri nas trta tako uspešno in dolgo rasla kot v Mariboru in prihodnje rodove spominjala na ta dogodek.

Takole pa je praznovanje videl slovenjegraški župnik Peter Leskovar: »Obhajanje 800-letnice rojstva svete Elizabete je bil glavni razlog, da smo se romarji iz stolnice v Mari-

boru, Slovenj Gradca in drugih krajev podali na njen grob v Marburg. Na kraju, kjer so jo 19. novembra 1231 položili k večnemu počitku, smo se dobremu Bogu zahvalili, da nam jo je podaril. Celotno mesto živi z njo. To smo posebej začutili ob izjemni pozornosti katoliške župnije svetega Petra in Pavla in pravoslavne župnije svete Elizabete. Na poseben način so nam gostoljubje izražali gasilci iz Marburga. Pot nas je potem vodila v Eisenach in Wartburg, to je grad, na katerem je sveta Elizabeta žive-la od 1211, kot 4-letna zaročenka do smrti svojega moža Ludvika 1227. Veličastnost njenega življenja potrjuje tudi 300 romarjev, ki vsak dan obiše ta grad. Vsakega nagovarja ljubezniva igra dobrote. Zadnji del našega romanja pa smo upravičeno posvetili Berlinu, kjer je najmlajša cerkev svete Elizabete na svetu. Tam nas je pričakal pri-jazen vedno nasmejani g. Dori. Slovesnemu bogoslužju v cerkvi, ki ga je vodil z očitnim navdušenjem, in to dvojezično, g. kanonik in stolni župnik iz Maribora dr. Stanko Lipovšek, je sledil blagoslov cepiča najstarejše vinske trte z Lenta v Mariboru na dvorišču Slovenske

katoliške misije v neposredni bližini cerkve svete Elizabete. Slovesnosti so prisostvovali: gospa veleposlanica Republike Slovenije, župan mesta Berlin, svetnik mestne občine Maribor in veliko domačinov, Slovencev in Nemcev. Pri pogovoru se je dalo jasno razbrati, kako radi imajo g. Dorija, saj jih zelo povezuje med seboj. To znajo ceniti, saj se zavedajo, kako je to v sodobnem svetu težko. Od gostiteljev smo se poslovili z željo in obljubo, da se kmalu srečamo v Mariboru in Slovenj Gradcu. Dobrota ne pozna meja. Naj nas povezuje in tako močno zavezuje, da bomo še več storili za blagor vseh velikanskih množic, ki tudi danes iščejo ljubečo roko svete Elizabete. Pomagajmo ji! Z veseljem!«

M. Mošnik

Svečanost ob zaključku šolskega leta

V Berlinu se je končalo šolsko leto in učenci dopolnilnega pouka slovensčine so konec uspešnega dela obeležili na zaključni prireditvi, ki je bila 5. julija v prostorih Veleposlaništva Republike Slovenije, kjer jih je v uvodu v imenu veleposlaništva pozdravila kulturna atašejka mag. Monika Kartin. S svojim pri-

Krst najmlajšega člana družine Guzak

hodom jih je počastil znani slovenski igralec Pavle Ravnohrib in jim s svojim prijetnim in zanimivim nastopom oplešal svečanost ob podelitvi spričeval. Njegovi interpretaciji otroških pesmi znanih slovenskih pesnikov so z veseljem prisluhnili tako predšolski otroci kot tudi šolarji, srednješolci, študentje in njihovi starši in sorodniki. Učenci dopolnilnega pouka slovenščine v Berlinu so se razveselili knjig, s katerimi jih je obdarila Bralna značka Slovenije. Dogodek je bil lep zaključek šolskega leta, hkrati pa spodbuda učencem za naslednje šolsko leto in napoved dejavnosti za spodbujanje branja.

Magdalena Novak

AUGSBURG

Novoporočenca Tanja in Tom, obdana s člani slovenskega pevskega zbora v Augsburgu

Tanja Rošker in Tom Riegger sta si obljubila večno zvestobo v augsburški stolnici

Tretje poglavje starozavezne knjige Pridigarja začne z mislijo, da ima pod nebom vse svoj čas, svojo uro. Za Tanjo Rošker in Toma Rieggerja je v soboto, 14. julija, prišel čas, da sta si pred Bogom in ljudmi slovesno obljubila zvestobo do groba. K slovesni poročni maši sta v augsburško stolnico povabila sorodnike in znance od blizu in daleč. Dvojezično poročno slavje sta vodila nemški duhovnik p. Augustin Renner in slovenski župnik Roman Kutin. Nemški mešani pevski zbor je bogoslužje oplešal z zelo ubranim petjem, kjer sta našli prostor tudi dve slovenski pesmi. Po maši je za presenečenje zunaj

pred stolnico poskrbel domači slovenski pevski zbor iz Augsburga. Novoporočencema je zaželel srečno pot v bodočnost, izročil preprosto darilce in zapel nekaj slovenskih narodnih pesmi.

KEMPTEN

Obisk iz Slovenije

Prijateljske vezi med nemško občino Durach - Weidach pri Kempntnu in slovensko v Pivki se iz leta v leto bolj krepijo. K temu veliko prispeva redna izmenjava medsebojnih obiskov, ki so obarvani s kulturnimi programi. V tem smislu je bila v nedeljo, 15. julija, v župnijski cerkvi sv. Jožefa v Weidahu pri Kempntnu oblikovana in darovana dvojezična sveta maša. Ob somaševanju upokojenega nemškega župnika jo je vodil slovenski župnik, Roman Kutin. Gostom iz Slovenije in nemškim gostiteljem so se pridružili tudi slovenski rojaki iz Oberstdorfa, Kempntna, Ravensburga, Ulma in Augsburga. Obhajanje svete evharistije je bilo močno zaznamovano z naštudiranimi pesmimi domačega nemškega mladinskega pevskega zbora in z ubranimi glasovi slovenskih rojakov ob prepevanju Marijinih pesmi. Z zaključkom svete maše pa še zdavnaj ni bilo vsega konec. Pred cerkvijo je že čakal ansambel iz Pivke, ki je po maši začel igrati in navzoče razveseljevati. Zaradi vročega sonca se je kmalu vse dogajanje preselilo v prijetno hladno župnijsko dvorano. Dobra pogostitev, medsebojno spoznavanje, petje in glasba so prispevali k bogatim vtisom, s katerimi se je proti večeru zaključil nedeljski popoldan.

Po dvojezični maši v Kemptnu so nekateri tudi zaplesali.

ULM

Skupno praznovanje

Na željo in pobudo nemške župnije Heilig Geist v Ulmu, kjer sedaj domuje tudi slovenska župnijska skupnost sv. Dominika Savia, sta v nedeljo, 17. junija, obe skupaj obhajali evharistično bogoslužje. Ker so v skupnost vključeni tudi slovenski verniki iz Ravensburga, so se skupnega praznovanja udeležili tudi zastopniki iz tega kraja. Ulmski slovenski pevski zbor je z ubranim petjem opozoril nase tako v cerkvi pri maši kot tudi kasneje, ko se je praznovanje nadaljevalo na župnijskem vrtu pred cerkvijo, kjer je zapel kar nekaj narodnih pesmi. Posebna pohvala pa velja zlasti tistim, ki so poprijeli za delo, pekli čevapčiče in podobne dobrote ter skrbeli za dobro postrežbo. Obe skupnosti, nemška in slovenska, si želita, da bi v bodoče znali odkrivati druga v drugi čim več tiste dobre volje, ki bo gradila medsebojno povezanost in razumevanje.

R. Kutin

ESSEN

Župnijski praznik - Pfarrfest

17. junija je župnija sv. Janeza Kr-

stnika obhajala svoj župnijski praznik. Ta dan Slovenci nismo imeli svoje maše ob 9.30, ker smo se pridružili domačinom pri procesiji Sv. Rešnjega telesa in sveti maši na prostem.

Po maši se je mnogim stojnicam pridružila tudi slovenska. Vsaka narodnost naj bi ponujala značilne jedache in pijače. Tone, Lojzka in Slavka Avguštin in Tone Francič so dostojno predstavili slovensko ponudbo. Po »slovenski« specialiteti čevapčiči je bilo veliko povpraševanje, a bodo na njih morali počakati do prihodnjega leta, saj jih letos ni bilo zaradi ponovnega oživljanja dejavnosti, ki so bile običajne pred smrtjo župnika Zaplotnika.

Dan državnosti

24. junija smo v Essnu pri sveti maši molili za domovino Slovenijo. Udeležba pri maši ni bila zaradi tega dogodka kaj večja, saj so nekateri rojaki že odpotovali na letni dopust v domovino.

V župnijski dvorani je bilo zasedenih le polovica pripravljenih sedežev. Zaradi različnih razlogov namreč nikoli ne pridejo vsi udeleženci maše tudi na praznovanja v dvorani. Na mizah je bilo obilo dobrot, ki so jih pripravile vrle gospo-

dinje naše oltarne skupnosti. (Pri nas imamo namreč kar nekaj ljudi, ki niso slovenske narodnosti, pa enakovredno z veseljem pomagajo pri naših prireditvah.) Vsem, ki ste sodelovali pri pripravi in izvedbi, se prisrčno zahvaljujem!

Kulturni del prireditve je bil bolj skromen. Silvo Kopše in Viktor Piuži sta na harmonikah zaigrala nekaj slovenskih melodij, veseli »gostje« pa so navdušeno priložili.

Nekaj misli o pomenu in lepoti domovine sem prebral kar sam. Za sklep nagovora sem prebral verzice Franceta Balantiča, ki jih je bil napisal kot študent v ljubljanski kla-

Romanje v Kevelaer - vabilo

Tudi letos bomo Slovenci iz Severnega Porenja in Westfalije poromali v Kevelaer

7. oktobra. POZOR: Sveta maša bo že ob 12.30 v prostoru Pax Christi. Rezervirajte si čas. Podrobnejši spored bo v naslednji številki Naše luči. Posebnost ob tem romanju bo NABIRKA ZA POMOČ DOLOČENI REDOVNI SKUPNOSTI V SLOVENIJI, ki je v velikih finančnih težavah.

Mi bomo v Kevelaerju razdelili kuverte z nalepko o namenu nabirke, v katere boste dali svoj prispevek in ga izročili v škatlo med mimohodom okrog oltarja, dokler bomo peli litanije. (Uprava svetišča namreč za lastne potrebe vzame celotno nabirko med mašo in za naše dobrodelne namene ne ostane prav nič. Večje darove boste torej dali v kuverto, v košarico med mašo pa »običajne kovance«.)

Lojze Rajk, župnik

Praznovanje dneva državnosti

sični gimnaziji v »Sonetih o izseljencih«: »Ko boš, tujina, vso mi kri izpila, / ko neizgovorjena bo beseda / prišla kot ogenj mi na usta ble-da, / bo davna želja domu me vrnila. // Na srce dal prsti bom kot zdravila, / sprejel me vase bo pozdrav sosed, / spoznala na planini me bo čreda / in v duši bo zaplala nova sila. // Okusil spet bom sok planinskih trav, / - spomini manj skelijo kakor rane, / ki jih zastrupil dolgih cest je prah. // Domači kraj, kako mi spet boš drag! / Kako bom ljubil gore razkopane, / dokler ne bom pod njimi tih zaspal.«

Veseli bi bili vsaj kakšnega predstavnika drugih slovenskih društev ... Morda kdaj drugič. (No, pa kaj, saj v domovini se še predsednik države ni udeležil osrednje prosla-

ve ...!) Mi pa smo bili tukaj, ker imamo svojo domovino zares radi. In tudi v prihodnje bo tako.

»BOG BLAGOSLOVI SLOVENIJO!«
In - Bog blagoslovi vse drage rojake, ki nam v srcu živi ideal: MATI - DOMOVINA - BOG.

Izlet v Berlin in slovo od slovenskega diakona Stanka Čeplaka

Slovensko društvo »Slovenski zvon« iz Krefelda je organiziralo 16. in 17. junija dvodnevni izlet v Berlin. Malo čez polnoč iz petka na soboto je avtobus odpeljal iz Krefelda in spotoma pobiral izletnike v Oberhausnu, Essnu in Dortmundu. Zjutraj smo za zajtrk pripotovali v Berlin. Najprej smo obiskali slovensko veleposlaništvo. Sprejel nas je namestnik veleposlanice in kul-

turna atašejka gospa Monika Kartin. Sledila je triurna vožnja z vodičko po Berlinu. Peljali smo se mimo številnih znamenitosti. Proti večeru smo se odpeljali na Kolonnenstrasse in prisostvovali maši, ki jo je daroval slovenski župnik Izidor Pečovnik Dori. Pridigal je naš slovenski diakon Stanko Čeplak, ki se je 1. junija letos upokojil. Z ubranim petjem je pri maši sodeloval pevski zbor iz Divače. Ta zbor je po maši nadaljeval s koncertom narodnih pesmi. Sledilo je druženje v cerkveni dvorani, kjer sta za dobro voljo poskrbela glasbenika Patrick Jamnik (bariton in kitara) ter Roman Pezdir (harmonika).

V nedeljo je sledila vožnja z ladjo po reki Spree, ob kateri so med

Gospod diakon Stanko Čeplak z ženo Valerijo

Mladi pred berlinsko stolnico

Med mašo v novi romarski kapeli v Maria Einsiedel

drugim rezidence nemškega predsednika in nemške kanclerke, nemškega parlamenta in seveda moderne železniške postaje ...

Nato smo obiskali slovensko društvo Slovenija. Tu smo se spoznali z berlinskimi Slovenci in se s kulturnim programom, v katerem je nastopila mladinska pevska skupina Eskala, poslovili od našega diakona gospoda Stanka Čeplaka.

Izleta v Berlin se je udeležilo 60 Slovenk in Slovencev iz Porurja, med izletniki je bila četrtnina mladih.

Dušan Čegovnik

FRANKFURT

Kot nekakšen zaključek romanj in prireditev v maju in juniju smo imeli 9. junija v Maria Einsiedel (med Frankfurtom in Mannhei-

mom je to) mašo za domovino in piknik. Za to priložnost smo prišli skupaj člani slovenskih skupnosti in župnij iz Frankfurta in Mannheim. Zadnji dve ali tri leta nam je bilo vreme naklonjeno, letos pa malo manj; drugi del tega prazničnega dneva imamo namreč zunaj na prostem. Med nas so prišli p. Štefan Kožuh OFMCap iz Vipavskega Križa ter petčlanska pevska družina Zavolovšek iz Bočne v Savinjski dolini. P. Štefan nam je spregovoril tako pri maši v Maria Einsiedel kakor naslednji dan, v nedeljo, v Frankfurtu. Zavolovškovi pa so s svojim petjem spremljali mašno slavje in po maši sooblikovali kratko prireditev ob bližnjem dnevu državnosti. Za to prireditev je uspelo tudi učiteljici pripraviti in pripeljati nekaj otrok. Seveda je

celotno petje te družine, zlasti še domovinskih pesmi, stopilo vsem do srca. Po končani maši v novejši cerkvi smo v procesiji in petju lurske pesmi šli v romarsko Marijino cerkev in jo napolnili s petjem in molitvijo ter tako zaključili prvi del našega srečanja. Dež je že med mašo opozarjal, da se bomo morali za piknik stisniti v ne ravno veliko kočjo k drugemu delu našega praznovanja. Poleg tega pa je bil v njej pokvarjen tudi hladilnik in tako je bila žal topla vsa pijača. Kako tekne v takem primeru pijača, zlasti pivo, pa vemo. Kljub vsemu je bilo vzdušje lepo in veselo, saj so Zavolovškovi prinesli tudi glasbene instrumente, čez čas pa je ponehal tudi dež. V koči je bilo malo bolj tesno, zlasti še za vse tiste iz Darmstadta in Wiesbadna, ki so

P. Štefan in domača dva duhovnika v Maria Einsiedel

Zavolovškovi pejejo o domači hiši.

Utrinek iz Maria Einsiedel; gospod Sever je dan prej praznoval rojstni dan.

Po tem nastopu pa sledi najlepši del šolskega leta. Kaj je že to?

pekli meso na žaru in stregli s pijačo in sladkostmi gospodinj z različnih koncev naše župnije. Vsem, ki so goste postregli in prenočevali in tem, ki so pripravljali in pospravljali hrano, pijačo in prostor za to naše praznovanje, najlepša hvala in korajžno za naslednjič. Zavološkovi in p. Štefan so zaključili svoje bivanje pri nas v nedeljo, ko so nas z razlago božje besede in mašno daritvijo ter seveda petjem opogumili in razveselili.

Na prvo julijsko nedeljo, ko v domovini praznujejo izseljensko nedeljo, pa je šola slovenskega dopolnilnega pouka v Frankfurtu popoldne po maši pripravila zaključno prireditev. Verjetno tudi zaradi tekmovanja v triatlonu v Frankfurtu in okolici je bil obisk bolj skromen kot sicer, saj je bila marsikatera cesta in ulica vsaj občasno zaprta, če že ne skoraj ves dan. Škoda je, da obisk ni bil večji, kakor je tudi nenavadno in škoda, da praktično noben od staršev z otroki ne premore toliko vere in poguma, da bi (pravočasno že prisoten) stopil v cerkev tudi k maši.

selitev v domovino ...

Z junijem sta se v Slovenijo na Do-

brno, z njima pa tudi Naša luč, preselila Pavel Hrastelj in njegova žena iz Niedernhausna. Pravzaprav sta bila oče in sin že dlje časa v domovini, ko pa so prodali še hišo, se jima je pridružila tudi žena oziroma mati. Čim lepše trenutke jim želimo v Slovenji.

in domov ...

V juniju je prišlo prek prijavne službe obvestilo o smrti 68-letne Hilde Rilovič iz Frankfurta, ki je umrla v maju. Rojena je bila v Polskavi. Ludvik Jodl iz Nieder-Olma pa je 11. junija zvečer sporočil, da je 6. junija umrl Marjan Bidovec (Bidowetz) iz Schornsheima, star 81 let. Rojen je bil v Kranju. Šele zadnji dve leti je bil nekoliko v stiku pre-

ko Naše luči z našo župnijo. Med vojno je bil kot mnogi Gorenjci mobiliziran v nemško vojsko, bil v Dresdnu tudi ranjen in seveda po vojni ostal v Nemčiji, ker mu je bila vrnitev v domovino onemogočena.

Pokopali so ga v torek, 12. junija, v Schornsheimu. Naj se ta dva umrla in vsi rajni zberejo doma pri nebeškem Očetu.

rem

MANNHEIM

Poroka v Herbolzheimu

V soboto, 23. junija, sta se poročila Melanie Dolenšek in Manfred Obert. Nevesta je po mami Mariji nemškega rodu, po očetu Jožetu pa

Pokojni Marjan Bidovec iz Schornsheima

Novoporočenca Melanie in Manfred Obert v Herbolzheimu

slovenskega, ženin pa je domačin. Spoznala se nista v Herbolzheimu, kot bi bilo pričakovati, ampak v Sloveniji, ko je Vidko Golob lansko jesen organiziral izlet v Slovenijo. Poroka je bila v božjepotni cerkvi Maria Sand, kjer je vsak mesec slovenska maša. Poročil ju je župnik Steinger ob asistenci slovenskega župnika Modica. Ob izhodu iz cerkve so novoporočenca pričakali prijatelji iz pustne skupine. Po starodavnem običaju so napravili špalir, pravzaprav že kar tunel z velikimi srpi, ki se uporabljajo v vinogradu, ter z brezovimi metlami. Na koncu špalirja ju je čakalo delo: morala sta pokazati spretnost in narediti brezovo metlo, kar je Manfredu ob pomoči neveste Melanie hitro in dobro uspelo. Šele potem so prišle na vrsto čestitke in dobre želje vseh navzočih. Vsem dobrim željam se pridružuje tudi slovenska skupnost iz Herbolzheima in okolice.

Umrli je Ivan Šprah

Dolgoletni gostilničar v Gengenbachu Ivan je zlasti po upokojitvi rad prišel v slovensko družbo. V Kicarju pri Ptujju si je zgradil lepo hišo,

kamor se je po upokojitvi preselil. Večkrat se je rad vračal in prišel k slovenski maši v Herbolzheim. Nazadnje je bil med nami še za veliko noč. Potem pa je v juniju prišla žalostna novica, da ga je na hitro pobrala zahrbtna bolezen. Pokojni Ivan se je rodil 3. avgusta 1937 v Vičovi pri Ptujju. Na Ptujju se je izučil za pletarja, kasneje je delal v kamnolomu, dokler ni leta 1965 odšel v Nemčijo. Kmalu je prevzel gostinski lokal na športnem terenu in ga je vodil kar šestindvajset let. Bil je priljubljen med rojaki, ki so radi zahajali v njegov lokal, saj je tudi sam rad prišel v slovensko družbo, kadar je mogel.

Naj mu bo lahka domača zemlja! Ženi Štefki izrekamo globoko sožalje. Ciril in vsi ostali.

Vsa slovenska župnija prosi Boga, naj mu da večni pokoj v nebesih.

J. M.

MÜNCHEN

Telovska procesija v Münchnu.

Tudi letos je na praznik Svetega Rešnjega telesa in krvi bila po uli-

cah Münchna telovska procesija. Ker sem se te procesije udeležila prvič, bi rada zapisala nekaj svojih vtisov.

Na misiji smo se odločili, da se procesije udeležimo v slovenskih narodnih nošah in to je pomenilo, da nas mora biti vsaj nekaj, da bo »zgledalo«. V četrtek zjutraj se nas je v župnišču zbralo osem in smo se oblekli v gorenjske narodne noše. Zame je bilo to prvič in moram reči, da sem se počutila prav lepo! Na Marijinem trgu smo obhajali mašo, ki jo je daroval kardinal Wetter. Presenetila in nagovorila me je množica bander, zastav in panojev, ki so ponazarjali prisotnost cerkvenih združenj, župnij, gibanj, misij, pa tudi raznih cehov in drugih družbenih in posvetnih organizacij. Po maši je bila procesija z Najsvetejšim, ki ga je nosil kardinal, in to že petindvajsetič. Ob petju slavilnih pesmi, litanij in vzklikov na čast Gospodu smo se pomikali proti cerkvi sv. Ludvika v Schwabingu in nazaj proti stolnici, kjer smo prejeli končni blagoslov. Srečevali so se pogledi, ko smo kot

Pokojni Ivan Šprah

Slovenci v narodnih nošah pri procesiji

Župnijski izlet v Andechs

potujoče ljudstvo hodili drug mimo drugega, vendar ne brezbržno, ampak v povezanosti in naklonjenosti, ki jo je bilo čutiti.

Vesela in ponosna sem, da sem kot kristjanka in Slovenka, ki živi v Münchnu, skupaj z vsemi drugimi verniki lahko pokazala pripadnost Kristusu in slovenskemu narodu. Zares lepa izkušnja, ki je ne bom pozabila.

Barbara Alič

Župnijski izlet. Letošnji farni izlet nas je popeljal v priljubljen bavarski romarski kraj Andechs. Idilični kraj z bogatim zgodovinskim in kulturnim razvojem leži na »sveti gori« sredi »Fünf See Land«, neda-leč od jezera Ammersee.

Slovenski romarji iz Münchna smo se 21. julija, na sobotno jutro, razpasli po lepi dolini. Eni s kolesom prek hribov in dolin, drugi z vlakom do Herrschinga in peš po gozdni poti, drugi kar z avtom do cilja. Vsi skupaj pa smo se srečali v cerkvi svetega Nikolaja na vrhu hriba, kjer smo v družbi premnogih drugih romarjev veliko izvedeli o zgodovini kraja in cerkve s samo-stanom.

Zgodovina Andechna sega v 10. stoletje. Že v zgodnjem srednjem veku je tu stala manjša grajska kapela s svetimi relikvijami, ki jo je v začetku 15. stoletja nadomestila večja poznogotska triladijska cerkev z obsežnim benediktinskim samostanskim kompleksom. Cerkev so v začetku 17. stoletja prezidali v poznem italijanskem renesančnem stilu, čez nekaj let pa so jo po hudem požaru še barokizirali. V notranjosti cerkve je arhitekturno zanimiv (dvojni) dvonadstropni korni oltar, ter sveta soba v drugem nadstropju (ob kornem obhodu), kjer se nahajajo relikvije. Samostanski

objekt benediktinskega reda, ki zaobjema cerkev, je kot eden redkih preživel celo čas sekularizacije in stoji še danes.

Kraj slovi tudi po odličnem »andeškem« pivu, ki ima več kot 500-letno tradicijo. Tudi mi, slovenski romarji, smo ga »poizkušali« ob tradicionalni bavarski kuhinji ter ob vedrem slovenskem klepetu. Na koncu večurnega veselega druženja smo zapeli še »Mi se imamo radi« in se spet vsak po svoje odpravili domov.

Sama pa sem se šla še namočiti v bližnje jezero Ammersee. Na poti domov s kolesom pa, kot da še ni bilo dovolj, me je osvežil še dež.

Doris Umberger

Zaključek župnijske šole. Letošnje leto je bil obisk slovenske šole razmeroma velik. Več kot deset učencev in učenk je dobilo 16. junija svoja spričevala. Skupna maša je bila uvod v zaključni dan šolskega leta. Otroci in njihovi starši so aktivno sodelovali s petjem, branjem beril in prošenj. Zahvalili smo se za preteklo leto in seveda tudi za dolge počitnice, ki so se začele.

Razigrani šolarji slovenske župnijske šole v Münchnu

Po maši smo skupaj s starši pripravili majhen prigrizek. Starši so dobrovoljno prinesli slaščice, katerih so se otroci z veseljem lotili. Ob čaju in kavi smo se lahko še malo osebno pogovorili in nasmejali. Ta del dneva smo zaključili s skupno sliko učencev. Otroci so se ob tem tako razživeli, da so nastali zelo prisrčni posnetki.

Kot zaključek smo šli vsi skupaj še v akvarij Sealife, kjer smo si ogledali morske živali. Nekateri otroci so bili tako navdušeni, da so tekali od akvarija do akvarija in sploh niso hoteli domov. Bolj razpršeni smo odhajali z izleta, ki pa je bil lep zaključek za letošnje šolsko leto in obenem tudi motivacija za naprej.

Petra Hulicius

Od nas je odšel **Leopold Logonder**. Po kratki, a težki bolezni je šel po plačilo k Bogu, ki mu je bil iskreno vdan vse življenje.

Rodil se je v Moškrinju pri Škofji Loki leta 1924. Računal je, da bo kmetoval na domu, pa mu je vojna prekrizala načrte. Vpoklican je bil v nemško vojsko in je v ruski fronti izgubil nogo. Od tedaj je bil šibkega zdravja. Vdan v božjo voljo je

prenašal vse težave in črpal moč v veri v Boga. Leta 1957 se je poročil in se z ženo še istega leta priselil v Nemčijo, v Traunreut. Na srečanje z Bogom se je lepo pripravil z zakramenti za umirajoče. Ženi in vsem sorodnikom izrekamo naše sožalje, pokojnemu pa želimo večno srečo pri Bogu.

Marjan Bečan

STUTTART

Kresovanje v Esslingenu

V soboto, 23. junija, sta SKD Slovenija Stuttgart in slovenska župnija priredili praznik ob dnevu slovenske državnosti. Praznična maša za domovino je bila ob 17. uri v cerkvi sv. Elizabete v Esslingenu. Sveto mašo je vodil duhovnik iz Slovenije, gospod Boris Čobanov, ki je župnik na Primorskem. Somaševal je tudi gospod Andrej Volk, profesor zgodovine v Vipavi in oba domača duhovnika. Gospod Volk in župnik Čobanov sta spremljala skupino študentov teološko-pastoralnega tečaja iz Idrije, ki so prišli v Stuttgart delat izpit iz ekleziologije in ekumenizma pri predavatelju dr. Zvonetu Štrublju. Udeležili so

se tudi maše za domovino in kulturne in družabne prireditve, ki je sledila po maši v župnijski dvorani sv. Elizabete.

Po petju slovenske himne je spregovoril predsednik SKD Slovenija Stuttgart, gospod Franc Cerovšek, župnik je navzoče seznanil s potekom akcije za ohranitev oziroma odkup Slovenskega doma, nato so vajeti prevzeli godci iz Slovenije, ansambel Štrk, ki so poskrbeli za dobro vzdušje. Požrtvovalne gospodinje in možje, ki so stregli, pa so poskrbeli, da so bili vsi siti in zadovoljni. Kot vedno je praznik zelo lepo in uspešno potekal.

Maša v naravi v Aalenu

V nedeljo, 24. junija, je bila tradicionalna maša v naravi, ki jo že dolga leta pripravljajo slovenski rojaki iz župnije Augsburg in Ulm. Udeležijo se je tudi slovenski verniki iz Ravensburga in Kemptna. Zadnjih nekaj let pa se jim pridružimo tudi iz slovenske župnije v Stuttgartu. Letos je bila izbrana lokacija na ozemlju naše slovenske župnije, v Aalnu, prav blizu cerkve sv. Avgušтина, kjer se mesečno zbirajo k maši slovenski verniki vsako

Pokojni Leopold Logonder

Slovenski rojaki pri maši v naravi blizu Aalena

Dr. Marko Dvořak je navzočim natrosil zvrhano mero bogatih misli ob spominu na osamosvojitvev.

tretjo nedeljo ob 11. uri. Iz Stuttgarta smo odpotovali z avtobusom. Veliko naših vernikov se je pridružilo iz Aalna in okolice. Vseh skupaj nas je bilo zares veliko, dejal bi od 300 do 400.

Z avtobusom so prišli tudi gostje iz Slovenije, slušatelji teološko-pastoralnega tečaja iz Idrije. Sveto mašo je na vzpetini ob Kolpinghausu - odkoder je lep razgled na mesto Aalen - vodil profesor Andrej Volk iz Vipave. Zbrane je lepo nagovoril na podlagi nedeljskega evangelija, pa tudi ob priložnosti dneva slovenske državnosti. Zelo lepo je bilo prinašanje darov: domačega kruha, vina, cvetja in Svetega pisma.

Tudi vreme je bilo lepo. Prav tako pa domače vzdušje po maši. Pred skupnim kosilom je o pomenu povezave z domovino Slovenijo lepo in pomenljivo spregovoril prof. dr. Marko Dvořak.

Srebrnomašni jubilej župnika Zvoneta Štrublja

V nedeljo, 1. julija, je bilo v Stuttgartu slavje srebrne maše župnika dr. Zvoneta Štrublja. Pričelo se je ob 16. uri s procesijo iz slovenskega doma v cerkev sv. Konrada. Slavljenec je vodil zahvalno sveto mašo ob somaševanju gospoda Janeza Puclja, ki je pri slovesnosti tudi govoril, župnika sodelavca Igorja Krašne, nemškega župnika An-

tona Seebergerja in fra Nedeljka, hrvaškega župnika. Slovesnosti sta se je udeležili tudi slavljenceva mama in sestra Martina, ki je pri darovanju izročila svojemu bratu lepo okrašen novomašni križ. Za orglami je sedel organist Damjan Jejčič, ki je spremljal ljudske pesmi pa tudi nekatere pesmi, ki so jih za slovesnost pripravili združeni cerkveni pevski zbori iz Stuttgarta, Augsburga in Ulma.

Po slovesni maši so slavljencu čestitali najprej domači verniki, v imenu ŽPS je spregovoril podpredsednik gospod Štefan Fabčič in izročil darilo: mašni plašč in lepo štolo. Zapel je pevski zbor Moj šocej iz Sindelfingna in Böblingena. S pozdravno besedo in darilom so se predstavili tudi člani SKD Slovenija Stuttgart. Še posebno prisrčen je bil nastop otrok vrtca in sobotne slovenske šole s pesmijo in s posebnim, od otrok izdelanim darilom. Z besedo čestitke in s priložnostnim darilom je spregovoril tudi podpredsednik nemškega župnijskega sveta župnije sv. Konrada. Zapeli in čestitali so pevci iz Ravensburga, Ulma in Augsburga, tudi oni niso prišli praznih rok. Združeni zbori so pred koncem programa slavljenca presenetili še z njemu drago pesmijo: »Ej ceste, ceste, ceste, kam vse greste: ko pa se mi čas izteka, vidim, v isto stran drže. Vedno, vedno do človeka!« Na koncu je praznično zazvenela še priljubljena pesem: Marija skoz življenje.

Slavje srebrne maše, ki se je začelo že na sobotni večer z doživeto zahvalno mašo v Heilbronn, kjer so se tamkajšnji verniki potrudili

Srebrna maša v Stuttgartu

in pripravili lep slavnostni večer tako v cerkvi kot tudi v dvorani, se je na nedeljski večer nato prelilo v prijetno ljudsko družabnost, kjer ni manjkalo ne jedače ne pijače, ne pesmi ne glasbe - za prijetno vzdušje je poskrbel ansambel Atlantica iz Schorndorfa - , zagodli so tudi kmečki muzikantje iz Ulma. Velikodušen dar skupnosti iz Oberstenfelda, dva pečena mlada in dobra prašička, sta v hipu izginila, za tako veliko množico so bili na razpologo še dobrote iz mesarjevega žara, pa sladice, ki so jih napekle naše pridne gospodinje. Vsem, ki so se potrudili, da je slavje tako lepo uspelo, iskrena hvala: še posebej podpredsedniku ŽPS Štefanu Fabčiču in vsem članom ŽPS in župnijskim sodelavcem, sošolcu in kolegu Romanu Kutinu, ki je vodil združene pevce, delegatu mons. Janezu Puclju, ki je lepo spregovoril pri zahvalni praznični maši, sobratu Janezu Modicu, ki je somaševal v soboto v Heilbronn, družini Reichle za sobotni nagovor in pridigo in članicam ŽPS v Heilbronn za praznični predvečer, gospodu Igorju Krašni. Vsem, tudi neimenovanim sodelavcem in darovalcem, Bog plačaj.

Sklep veroučnega šolskega leta

V soboto, 14. julija, smo ob nenevadno lepem in toplem vremenu na vrtu Slovenskega doma v Stuttgartu imeli zaključno srečanje s piknikom za otroke in starše slovenskega župnijskega vrtca in veroučne sobotne šole. Zbrala se je številna družčina, ki je v prijateljskem klepetu in v dobrem, domačem vzdušju proslavila uspešno šolsko in veroučno leto, ki je za na-

Zaključek šolskega leta

mi. Že nekaj let zaporedoma se tako zbiramo in vsako leto je bolj prijetno in veselo, kar pomeni, da so starši in otroci radi skupaj, da raste zavest skupnosti in prijateljstva. Otroci župnijskega vrtca so tudi nastopili s pesmijo in igricami. Vzgojiteljicema Karlini Štuhec Meglič in Eriki Zchner se je župnik zahvalil za požrtvovalno delo z otroki vrtca in jima izročil majhno priznanje. Otroci sobotne šole pa so nastopili s prizorom basni o mravlji in črčiku. Veselje in rajanje se je potegnilo daleč v sobotno noč. Zaželeli smo si lep počitniški čas in si izrekli veselje, da se bomo jeseni spet zdravi in veseli srečali v vrtcu in v šoli.

Krst

V nedeljo, 8. julija, je bila v kapeli sv. Jožefa v Schwäbisch Gmündu krščena Jolina Schröder. Slavje svetega krsta je potekalo med redno slovensko mašo, ki jo je vodil župnik sodelavec, gospod Igor Krašna. Jolini, tretjemu otroku družine Schröder, želimo, da bi lepo rastle v duhu in milosti božjega otroštva. Staršem in sorodnikom čestitamo in jim želimo veliko božjega blagoslova.

Poroka

V soboto, 2. junija, sta se v evangeličanski cerkvi sv. Marka v Stuttgartu poročila Tatjana Vračko in Stefan Morhard. Pri ekumenskem

Krst Joline Schröder

Poroka Tatjane Vračko in Stefana Morharda

obredu poroke je poleg evangeličanskega župnika sodeloval tudi slovenski župnik. Lepo in uravnoteženo bogoslužje v nemškem in slovenskem jeziku so spremljale tudi slovenske pesmi Tatjaninih sorodnikov iz Slovenije. Novoporočencema, Tatjani in Stefanu, želimo veliko božjega blagoslova, zakonske in družinske sreče, sloge in ljubezni.

Slovo od Toneta Pajka

Tone Pajk se je rodil 26. oktobra 1940 v Podpeči, v župniji Dobropolje. Kot otrok je preživel težka vojna leta, s štirimi leti je izgubil očeta. Mama se je z dvema majhnima

Pokojni Tone Pajk

otrokoma težko preživljala. Po osnovni šoli se je izučil za kovinostregarja. S 25 leti je odšel v Nemčijo, s trebuhom za kruhom in leta 1965 prišel v Fellbach pri Öhringenu. Z Marijo Mravljak, bodočo ženo, se je spoznal v Velenju, leta 1965. Že čez eno leto sta se v Nemčiji poročila. Mladi par se je nato preselil v Heilbronn, kjer sta živela do leta 1971. Tone je delal pri firmi Lobenschmidt, kjer je bil cenjen kot priden delavec. To je bil tudi razlog, da ga je vodstvo podjetja poslalo v Heidelberg, kjer so odprli novo podjetje. V Rotu pri Heidelbergu se je leta 1971 rodil sin Denis. Leta 1976 se je družina preselila v Stuttgart, Tone je dobil zaposlitev v kovačiji pri Mercedesu v Untertuerckheimu, kjer je do predčasne, invalidske upokojitve, leta 1997 (pred desetimi leti), trdo in težko delal. Zadnjih deset let je bil bolan, večkrat se je zdravil v bolnišnici zaradi sladkorne bolezni. Na svečnico, 2. februarja lanskega leta (2006), ga je zadela huda možganska kap, ki se je ponovila tudi v bolnišnici, tako da je od tedaj naprej živel v komi. Najprej je bil nameščen v domu onemoglih v Degerlochu, nato pa v Olga-heimu v Stuttgartu. Umrl je v nedeljo, 10. junija, ob 17. uri in 5 minut v bolnici Betsda-Krankenhaus. 16 mesecev je Tone preživel v komi - žena Marija ga je vsak dan obiskala in mu bila blizu. Večkrat sem ga kot duhovnik in župnik obiskal tudi sam. Za praznike sva mu z ženo Marijo prepevala njegove priljubljene pesmi: Lepa si, lepá si, roža Marija; Marija pomagaj nam sleherni čas in druge. Zagotovo je glo-

boko v podzavesti čutil zvesto ljubezen svoje žene Marije, skrb sina Denisa, pa tudi molitev naše slovenske skupnosti. Bog naj mu bo bogat plačnik. Veliko je dal na slovensko mašo, ki se je redno udeleževal. Z njo smo se v četrtek, 14. junija, v cerkvi sv. Konrada v Stuttgartu od njega tudi poslovili. Tone je bil pokopan v Velenju, v Škalah, v nedeljo, 17. junija, ob 15. uri. Ženi Mariji in sinu Denisu izrekamo iskreno sožalje in obljublamo molitveni spomin.

ŠVICA IN LIECHTENSTEIN

Postal si božji otrok ...

V zadnjem mesecu sem imel dvakrat srečo, da sem lahko pospremil otroke v življenje po veri. In vesel sem se, da se bo letos to še nekajkrat zgodilo.

Prvi krst je bil v Zürichu. Starša Slavko in Mirjana Ladinek sta svojo prvorojenko Stefanie pripeljala iz še kar oddaljenega Chura. Zanimivo je bilo zame to, da sta se zelo zavzela za iskanje primernega botra. Pomena botrstva se starši da-

Botra Slavica Amrein s svojo krščenko Stefanie Ladinek

V Kestenholzu je prejel sveti krst Youri Gregorc-von Rohr iz Ženeve.

nes ne zavedajo dovolj. Da mora biti boter zgleden kristjan in staršem v oporo pri vzgoji. Nikogar primernega nista poznala in zato jima je pri tem pomagal župnik. Čeprav sta botro svojega otroka, gospo Slavico Amrein iz Chama, prvič srečala na dan krsta, se je pravilnost izbire takoj pokazala. Bog daj, da bi mala in prisrčna Stefanie ob dobrem spremstvu pogumno stopila v življenje po veri.

V življenje božjega otroka je bil po krstu sprejet tudi Youri Gregorc-von Rohr. Ta krst je bil zaznamovan s pridihom večnacionalnosti. Družinica živi v Ženevi. Mama Katja je po očetu Slovenka, oče Hans Jörg pa je iz nemško govoreče Švi-

ce. Tako je bil »uradni jezik« priprave na krst francoski, samo slavje krsta pa je bilo v Kestenholzu v nemški Švici in zato v nemškem jeziku. Glavni jezik pa je bil jezik vere, ki nas je povezal v molitvi in veselju ob tem radostnem dogodku. Obema mladima družinama iskreno čestitamo!

Mesec maš v naravi

Tudi to je posebno doživetje, ki se ga naši rojaki vedno veselijo. Maša v naravi ne pomeni samo piknika z mašo ali obrnjeno, ampak gre za to, da si rojaki vzamejo ves dan za druženje v veri in prijateljstvu. Tako se povežemo z Bogom in z naravo, z lepotami stvarstva.

Že tradicionalna maša v naravi je bila najprej na drugo nedeljo v juniju v Dottikonu. Kot vedno za to poskrbi Slovensko planinsko društvo Triglav iz Züricha. In tudi na udeležbo v čudovitem vremenu smo lahko bili ponosni: nekaj manj kot 50 ljudi. Popoldne so prihajali tudi drugi, ki jim žal sveta maša ne pomeni veliko. »Bog se jih usmili,« vzdihuje župnik ... No, zato pa eni molijo za druge in nebeški Oče že »pogliha«, da je prav.

In še eno mašo v naravi smo imeli: prvič tudi v Luganu. Namen je bil še posebej, da se ob tem bolj povežemo tudi s sorodnim društvom furlanskih Slovencev iz zamejstva. No, srečanje je lepo uspelo, čeprav je bil datum nekoliko neprimeren in so mnogi odšli že na dopuste. Nekje je pač treba začeti in vztrajno nadaljevati. Vse rodi svoje sadove. In hvala vsem, ki se na taka povabila iskreno odzovete, še prav posebej zakoncema Dominič in Marici Uršič, ki si izjemno prizadevajo za utrditev in povezanost slovenske skupnosti v italijanski Švici.

Dottikon - zbrani pri maši v naravi

Pri maši v naravi in pikniku smo se povezali tudi z rojaki v Luganu.

Oj žalostno slovo ...

Spet slovo, ki je bilo veselo in žalostno obenem. Iz Rütija se veselo v domovino vračata zakonca Jože in Dragica Lasič. Jože je bil do nedavnega predsednik društva Slovenija-Rüti. Ja, kaj naj rečem ... - pogrešali vaju bomo. In hvala, da sta zvesto skozi dolga leta stopala z nami, se žrtvovala za nas in nas imela rada. Naj se vama izkazana dobrota v domovini pomnožena vrača!

župnik David

Vabimo na 39. slovensko romanje v Einsiedeln

Pred nami je največje evropsko slovensko romanje. 23. septembra 2007 ste rojaki iz Švice in okoliških držav prisrčno vabljeni, da se srečamo pri Materi božji v Einsiedelnu. Z nami bo škof dr. Peter Štumpf. Če še omahujete, pomislite na to, da se Marija veseli vašega prihoda in mi z njo ...

Prisrčen pozdrav in najlepša voščila za popočitniški začetek.

župnik David

Od naše skupnosti v Rütiju sta se poslovila Jože in Dragica Lasič.

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMCIJA

Sv. maše v septembru 2007:

STUTT GART

STUTT GART, sv. Konrad: 2., 9., 16. septembra ob 16.30. V nedeljo, 23. septembra romanje v Einsiedeln, v Švico.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 2. septembra ob 9.45.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 9. septembra ob 9.30.

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 16. septembra ob 9.00.

AALEN, sv. Avguštin: 16. septembra ob 11.00.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: sobota, 22. septembra, ob 17.00.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: v nedeljo, 23. septembra, zaradi romanja v Einsiedeln odpade!

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 29. septembra, sobota ob 17.00; nato praznik vinske trgatve.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter vedno po maši.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 1. septembra, ob 17. uri.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: v soboto, 8. septembra, ob 16.45.

Podrobnejše informacije dobite v mesečni prilogi Naše luči: Med nami povedano.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so redno 1. in 3. četrtek v mesecu, v mesecu septembru so: 6. in 20. od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. Tel: 089/543-98-19.

Anni Reinhardt: DOLGO POTOVANJE K TEBI

Približal se je božični čas, ki ga bo prvič obhajal v tujini. Ali mu bo kdo sploh kaj poslal? Mati ima sama komaj za preživetje. Vedno znova je mislil nanjo. Skoraj je že zaduhal sladke dobrote, ki mu jih pošilja mati v paketu.

V sveti noči ni v vojašnici prav ničesar spominjalo na veliki praznik učlovečenja Boga. Samo veter je žvižgal skozi špranje in iz daljave se je slišalo tuljenje lačnih volkov. Vendar Ivan ni zgubil zaupanja. Opolnoči je v temi sklenil roke v molitev in se v duhu preselil v domačo farno cerkev sv. Petra. Tako je mogel vsaj v duhu praznovati polnočnico s svojimi farani. Božičnega slavlja se je vedno veselil vse leto, bilo mu je najlepše doživeti. Majhen dekliški zborček je vedno prepeval svetovno znano pesem »Sveta noč, blažena noč« in sam je prepeval zraven v srcu. Tudi če je vsa narava počivala pod debelo snežno odejo, ni mogel niti strupeni mrzav odvrniti kristjanov od polnočnega bogoslužja v cerkvi. Mala župnijska cerkev je bila kot vedno nabito polna in on je bil tudi ta večer sredi te množice. Pobožno je pokleknil pred jasicami in molil Sina živega Boga, ki je zaradi nas postal človek. Vsako leto je sam postavljaj jaslce z veliko ljubeznijo in se je kot otrok pogovarjal z vsakim kipcem. Sredi tega doživljanja svete noči je moral utrujen zaspati, kajti zjutraj se je zbudil s še vedno sklenjenimi rokami.

Božič je bil običajen delovni dan kot vsak drug. Otroci so morali v šolo, delavci v tovarno, vojaki na poligon, da, za te stvari je partija dosledno poskrbela v upanju, da zatre krščansko vero pri izviru. Le desetletje kasneje pa je morala izkusiti, da vse premine, le Bog ostane: »Včeraj, danes in tudi jutri.« In tudi to, da ne morejo zadušiti vere v Boga v srcu človeka ali je celo uničiti. Župnik Pikel je to pomlad učil letnik 1946 in pripravljaj malo skupinico na prvo sveto obhajilo, kar je namerala obhajati na tretjo nedeljo v juniju. Sedemletni otroci so poslušaj svojega priljubljenega dušnega pastirja z velikim navdušenjem.

V velikem tednu - svetem tridnevju - je šel s temi otroki v cerkvi po vrsti od postaje do postaje križevega po-

ta, da jim je razlagaj, kaj vse je moral Jezus vzeti nase in pretrpeti za nas. Mali Ančki je seglo to trpljenje tako globoko do srca, da je nazadnje planila v jok.

»Otrok, zakaj jokaš?« ji je prisluhnil župnik.

»Kako ga ja moralo to boleti,« je hlipala mala Ančka predse. Župnik jo je vzel nekoliko v stran in jo poskušaj potolažiti. Vendar je ni mogel potolažiti. Šele kasneje je povedala, da jo je oče večkrat pretepal.

»Ne boj se, deklica, obiskal bom ob priliki tvojega očeta.«

»Prosim, ne storite tega, gospod župnik, sicer ...«

»Kaj, sicer? Saj te ne bom zatožil. Zaupaj mi in vse bo dobro.«

V naslednjih dneh se je odpravil v tri kilometre oddaljeno vasico s šestimi domačijami. Pri vaškem vodnjaku je stopil z voza in pustil Luka ob njem, da se napoji. Sam pa je stopil na obisk od hiše do hiše. Ančkinega očeta je našel v hlevu, bil je ravno čas pokladanja živini. Nekaj časa ga je opazoval, potem pa ga je nagoovoril. Pravzaprav ga je hotel prijazno pozdraviti, pa ga je to minilo ob vsem, kar je videl in slišaj. Namesto pozdrava ga je vprašaj: »Glej ga, kaj misliš, da tvoji udarci z bičem ne bolijo živali? In zaradi tvojih kletvin ti krave tudi ne bodo dajale več mleka. Če si že do živali tako grob, kakšen si potem do svoje družine.«

»Mene bodo ubogali, pa amen!« je pribil možak v odgovor. »Pred teboj se morajo vsi tresti od strahu, to ni nikakršno življenje, to je pekel. In v nedeljo te želim videti tudi v cerkvi, ne le v gostilni.« Preden je kmet utegnul kaj reči, je župnik že odšel k sosednji domačiji.

Na poti domov je potegnil duhovnik iz žepa svoj rožni venec z biseri in začel moliti žalostni del. Rad bi bil molil zbrano za vse, pa ni našel v sebi nobenega pravega miru. Vznemirjale so ga misli na razkačenega kmeta. Le zakaj je tak? Vedno znova se mu je postavljaj vprašanje: Le zakaj? In v cerkev pride komaj kdaj.

V večerni molitvi, ki jo je opravil v cerkvi pred tabernakljem, je še enkrat izročil Gospodu vse, kar je ta dan doživel in ga je močno skrbelo. »Gospod, saj ti veš vse, gotovo se je v njegovem življenju zgodilo kaj hudega, kar ga mori še danes.« Tako je ta večer še posebej prosil za to družino. Šele desetletja kasneje je prišlo na dan, tega žal župnik ni mogel več zvedeti, da je imel v tujini sina, za katerega se ni popolnoma nič brigaj. Vest mu zaradi tega ni dala miru.

Se nadaljuje

PREVIDNOST

Luka je dobil novo kolo.

»Ati, kajne da gredo kolesarji lahko tudi skozi rdečo?«

»Nihče ne sme skozi rdečo. Na cesti se moramo vsi držati predpisov in kljub temu moramo biti še vedno previdni.«

PREVIDNOST JE MATI MODROSTI

Iz različnih razlogov smo vsi pogosto neprevidni: ker smo prenagljeni, ker ne pomislimo na posledice, ker se nam mudi, ker hočemo vsem pokazati, kaj zmoremo ali znamo narediti, ker hočemo posnemati svoje vzornike ...

HIŠNI SEMAFOR

Potrebuješ karton format A4, papir rdeče, rumene in zelene barve, škarje, lepilo, luknjač, vrv in ščipalko za perilo.

Karton prepogni po dolžini, na eno stran nariši semafor in izreži tri kroge. V notranjosti nalepi papir rdeče, rumene in zelene barve od zgoraj navzdol. Karton zapogni in znotraj zlepi. Na zgornji strani semaforja naredi luknjico in priveži vrvico.

Semafor obesi na kljuko svoje sobe in s ščipalko označi, ali smejo drugi vstopiti ali ne.

»Izvolite žvečilni gumi!« je rekla stewardesa potniku v letalu. »Pomagal vam bo prebroditi težave pri zvonjenju v ušesih in spremembi pritiska!«

Po pristanku letala je potnik vprašal stewardeso: »In kako naj zdaj žvečilni gumi dobim iz ušes?!«

»Zakaj ste udarili soseda?«

»Udaril sem ga, ker me je udaril nazaj.«

»Koliko policistov je potrebno, da aretirajo črnca?«

»Trije. Eden ga vklene, druga dva pa neseta kasetofon.«

»Ta juha je odločno preslana!« je protestiral mož v restavraciji.

»V knjigah piše, da mora človek letno pojesti vsaj tri kilograme soli!« se je opravičeval natak.

»Ja, ampak ne naenkrat!«

Glasbenik je na vhodna vrata v stanovanjski blok pritrdil listek z napisom:

»Prodajam klavir!«

Naslednji dan je bilo na listku pripisano: »Hvala Bogu!«

Ata Gorenjec je sinu, ki je študiral v Ljubljani, poslal pismo:

»Pošiljam ti denar, za katerega si me prosil. Obenem pa te opozarjam, da se 10.000 tolarjev ne piše s petimi ničlami!«

»In zakaj so vas prejšnji delodajalci odpustili?« vpraša mati kandidatko za varuško.

»Ker otrok nisem kopala vsak večer.«

»Vzamemo! Sprejeta!« se zasliši iz otroške sobe.

Mož je prišel domov in povedal ženi:

»Draga, danes sem šefu podal predlog, na podlagi uresničitve katerega bo firma lahko prihranila pet milijonov tolarjev letno!«

»Res? Ti si pa čudovit! In kaj si predložil šefu?«

»Svojo odpoved!«

»Janez, ves dan si doma, pa nisi zinil še nobene besede!« reče žena.

»Saj vendar veš, da je nevljudno nekomu upadati v besedo.«

KRIŽANKA 708

1	2	3	4	5		6	7	8
9					10		11	
12						13		
14						15	16	
17				18	19		20	
21			22			23		
		24						25
26	27						28	
29				30			31	
	32		33			34		
35					36			

VODORAVNO: 1. moško ime, 6. kraj delovanja župnika Janeza Vianneya, 9. moško ime, 11. Trstenjak Anton, 12. naš blaženi priprošnjik, 14. ljubkovalna oblika moškega imena, 15. Slovenija, 17. latinska beseda za »jaz«, tudi sinonim za opis človekovega značaja, 18. Murska Sobota, 20. števnik, 21. živa stvar, ki raste v zemlji, 24. papežev pokrivalo, ki se ne uporablja več, 26. naziv za papeža v spisih svetih bratov Cirila in Metoda, 29. mlv, 30. Ivan Mrak, 31. Velikonja Tine, 32. okrepitev moči, trdnosti, 35. očka, 36. prostor pod stavbo.

NAVPIČNO: 1. veliko пристanišče na Nizozemskem, 2. kar mora nekdo opraviti, 3. ljubljanska znamenitost, 4. reši, 5. mesto v Srbiji, 7. zadnji ozki del kopnega, ki sega v morje, 8. lepo urejen prostor za sprejem gostov, 10. nikalnica, 13. Korošec Simon, 16. žensko ime, 18. mož, ki mlati žito, 19. človek brez osnovnih dobrin za življenje, 22. telefonski imenik Slovenije, 23. nal, 25. zbor osmih pevcev, 27. lesena ograja, 28. snegu podobna zmrzlina na vejah, 33. drog z železno kljuko za plavljenje lesa, 34. Nizozemska.

REŠITEV KRIŽANKA 707: SAM, KARAT, VRAGOLJJA, EMIRAT, DB, TEN, L, ENE, ON, CANKAR, KIA, IV, N, PEKRE, AJA, O, OA, ATEK, SENCA, OSE, ENA, OREL, LA, SOL, NJ.

701A12 - Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

708A01 - Jože Rebernik prodaja dobro opremljeno in preurejeno hišo, gozd in travnik na Zgornji Velki, 122/a v občini Pesnica. Cena: 80.000,00 evrov. Pokličite na tel: +49 71251 43300.

708B01 - Star sem 40 let, urejen, simpatičen, miren in dober po duši. Rad bi spoznal deklo, staro od 35 do 40 let, Slovenko, živečo v Italiji. Pokličite na tel. 00386 41 834 402.

POGLED V ARHIV NAŠE LUČI NL 9/1977

Predragi moji farani!

Velikokrat se v mislih ubadam s to svojo zdomsko župnijo: miru mi ne da neobičajna raztresenost vernikov po ogromnem področju. Kako premostiti razdalje med verniki in župnijskim središčem ter med verniki med seboj, kako skrčiti daljave? Z drugo besedo: kako vso župnijo čim tesneje med seboj povezati?

Že pred leti se mi je porodila misel o majhnih verskih središčih na raznih koncih župnije: okrog dobre vere družine ali zavzetega katoličana naj bi se zbrali sosede oziroma tisti, ki živijo tam blizu.

Ta moja ideja ni moja: stara je kot krščanstvo. Že apostol Pavel je na svojih misijonskih poteh ustanavljal takšna verska ognjišča. V novejšem času je ta misel spet oživila po nekaterih delih sveta, npr. v Južni Ameriki. Pa tudi za prihodnost napovedujejo, da bo to običajna oblika cerkvene organizacije, ki bo nadomestila sedanje župnije.

Kakor je bilo v času prvega krščanstva, tako je tudi danes pogansko okolje vedno bolj nasilno nad človekovim osebnim svetom. Vernik se čuti v svoji veri ogroženega in potrebuje povezave z ljudmi istega mišljenja, ob katerih bo lahko svojo vero razvijal naprej. Župni-

je z več tisoč verniki so prevelike, da bi posameznik našel v njih osebno zatočišče. Odtod klic po majhnih verskih občestvih.

Naše zdomske župnije so zaradi medsebojne oddaljenosti vernikov še manj sposobne nuditi posameznikom osebno zavetje. Zato kar same kličejo po ustanavljanju majhnih verskih žarišč.

Tedenska srečanja takšnih malih skupin naj bi imela čim manj organizacijske navlake, obsegala naj bi pa tri dejavnosti: molitev (če le mogoče, tudi mašo v zasebnem stanovanju), verski razgovor o najbolj aktualnih vprašanih in pomenek o konkretni medsebojni pomoči in pomoči drugim (bolnikom, usluge starim, varstvo otrok, verouk za mladino, pouk v materinščini, tolmačenje na tujih uradih ipd.).

Člani teh skupin bi se tako med seboj povezovali, istočasno pa bi svojo vero vedno bolj pozivljali. Le tako bi bili lahko »sol zemlje« in »kvas svetak«.

Načrt mi je vseč. Največjo težavo pa vidim prav v začetku: kje dobiti posameznike ali družine, ki bi začele zbirati sosede v ta namen.

Morda se mi bo pa kdo sam javil? Ali sem prevelik optimist?

Vsekakor se bom s temi načrti še ukvarjal.

Prav lepo Vas pozdravljam!

Vaš župnik

Zanimive slovenske povezave po svetu

Katoliška Cerkev v Sloveniji
www.rkc.si

Vlada Republike Slovenije
www.sigov.si

Koroški tehnik NEDELJA
www.nedelja.at

Katoliški tehnik DRUŽINA
www.druzina.si

Mesečnik OGNJIŠČE
www.ognjisce.si

GLAS SLOVENIJE iz Avstralije
www.glasslovenije.com.au/
glas-slovenije.htm

Slovenske mladinske organizacije v ARGENTINI
www.sdo-sfz.com.ar
Izseljensko društvo SLOVENIJA V SVETU
www.drustvo-svs.si
Rafaelova družba
rafaelova.druzba@siol.net
www.rkc.si/rafaelova-druzba

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvu.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • **Glavni urednik:** Janez Pucelj, München, Nemčija • **Odgovorni urednik:** Ljubo Bekš, Ljubljana • **Uredništvo:** Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • **Uprava:** Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: beksl@siol.net, E-naslov: zveza-sid@msn.com

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 27 EUR • Švedska 248 SEK • Švica 42 SFR • Velika Britanija 18 GBP • Avstralija 44 AUD • Kanada 39 CAD • ZDA 34 USD • Hrvaška 198 HRK
V ceno izvoda je vračunan 8,5 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo.
Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, **IBAN** SI56020140015204714, **SWIFT** LJBSI2X • **Devizni račun pri NLB, d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. **Grafična priprava:** Atelje Villa, d.o.o., Il. Bistrica • **Tisk:** Formatisk, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA LONDON
62, Offley Road, LONDON SW9 0LS
T/F (*44) 020. 7735 6655
spletna stran: <http://home.btconnect.com/skm-London/>
župnik: **Stanislav Cikanek**
e-naslov: cikanek@msn.com

AVSTRILA

SLOVENSKI PASTORALNI CENTER DUNAJ
Einsiedelgasse 9-11, 1050 WIEN
T (*43) 01. 5442 575, F (*43) 01. 5442 575 13
župnik in delegat: **Anton Štekl**
e-naslov: toni.stekl@gmail.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA LINZ
župnik: **Anton Štekl** (glej Dunaj)
informacije: **Anton Zore**, T 07. 3200 4588

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA GRADEC
Mariahilferplatz 3, 8020 GRAZ
T (*43) 0316. 7131 6924
župnik: **p. mag. Jože Lampret**

SLOVENSKA ŽUPNIJA VORARLBERG
Kirchweg 6, 6841 MÄDER, Vorarlberg
T (*43) 05. 5236 2166, F (*43) 05. 52 36 21 666
M (*43) 066. 4526 0667
župnik: **Janez Žagar**

SLOVENSKA KAT. MISIJA SPITAL
Drau Marienkapelle, Villacherstr., SPITAL
župnik: **mag. Jože Andolšek**
Št. Primož 65, 9123 Št. Primož
T (*43) 042. 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA EISDEN
Guill. Lambert laan 36, 3630 EISDEN
T/F (*32) 089. 7622 01, M 0476. 8621 60

SLOV. PASTORALNI CENTER BRUSELJ
Av. Couronne 206 Ixelle, 1050 BRUXELLES
T/F: (*32) 02. 6477 106
e-naslov: cpshxl@msn.com

FRANCIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA PARIZ
3, Impasse Hoche, 92320 CHATILLON
T (*33) 1 42 53 64 43,
župnik in delegat: **Jože Kamin**
e-naslov: kaminjoseph@aol.com

SLOVENSKA KAT. MISIJA MERLEBACH
14, r. du 5 Decembre, 57800 MERLEBACH
T (*33) 03. 8781 4782,
T mljn (*33) 03. 8701 0701
župnik in delegat: **Jože Kamin**,
e-naslov: kaminjoseph@aol.com

duhovnik v pokoji: **Anton Dejak**
9, rue Saint Gorgon, 57710 AUMETZ
tel. (*33) 03. 8291 8506

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA NICA
6, rue Vernier, 06000 NICE
T (*33) 04. 9388 5851
župnik: **Štefan Čukman**

HRVAŠKA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST ZAGREB
oskrbovana iz Slovenije. Informacije:
dekan **Anton Trpin**, T (*386) 07. 3380 015
Trubarjeva 1, 8310 Šentjernej
e-naslov: zupnija.sentjernej@rck.si

ITALIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA SKUPNOST RIM
Via Appia Nuova 884, 00178 ROMA
T (*39) 06.7184 744, F 06. 7187 282
rektor **msgr. dr. Joško Pirc**
e-naslov: rette@slovenik.it

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST MILANO
cerkev Corpus Domini, ul. Canova 4
župnik: **Karel Bolčina**, T (*39) 0481. 21849
M 0338. 1958 889, F 0481. 5192 17
Trg sv. Andreja 1/a, 34170 Gorica/Italija
e-naslov: donkarel@tiscali.it
informacije: **K. Donno**, T 02. 3800 8218

NEMČIJA

SLOVENSKA DELEGATURA
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089.2193 7900, M 0173.9876 372
F (*49) 089. 2193 79016
e-naslov: zveza-sid@msn.com
delegat: **msgr. Janez Pucelj**
e-naslov: jpucej@msn.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA BERLIN
Kolonnenstr. 38, 10829 BERLIN
T (*49) 030. 7845 066, T 030. 7881 924
F 030. 7883 339
spletna stran: www.skamberlin.de
župnik: **Izidor Pečovnik**
e-naslov: dori@skamberlin.de

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ESSEN
Bausemshorst 2, 45329 ESSEN
T (*49) 0201. 3641 513
T/F (*49) 0201. 3641 804
spl. stran: www.slomissija-essen.de
župnik: **Alojzij Rajk**
M (*49) (0)173/340.82.95
e-naslov: skm.essen@freenet.de
alozij.rajk@rck.si

za Slovence v nadškofiji Köln
odgovoren delegat **Janez Pucelj**
pomaga **Martin Mlakar**

SLOVENSKA KAT. ŽUPNIJA FRANKFURT
Mathildenstr. 30 a, 60599 FRANKFURT
T (*49) 069. 6365 48, F 069. 6330 7632
spletna stran: www.skg-frankfurt.de
župnik: **Martin Retelj**
e-naslov: martin@skg-frankfurt.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA MANNHEIM
Römerstrasse 32, 68259 MANNHEIM
T (*49) 0621. 285 00, F 0621. 7152 106
Spl. stran: www.skm-mannheim.de
župnik: **Janez Modic**
e-naslov: janez@skm-mannheim.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA INGOLSTADT
Aventinstr. 25, 85051 INGOLSTADT
T (*49) 0841. 590 76, T/F 0841. 9206 95
župnik: **Stanislav Gajšek**
e-naslov: stanislav.gajsek@gmx.net

SLOVENSKA KAT. MISIJA STUTTGART
Stafflenbergstr. 64, 70184 STUTTGART
T (*49) 0711. 2328 91, M 0178. 4417 675
F (*49) 0711. 2361 331
spletna stran: www.skm-stuttgart.de
župnik: **dr. Zvone Štrubelj**
e-naslov: zvones@gmx.de
župnik-sodelavec: **Igor Krašna**
Am Lehenweg 18, 70180 Stuttgart
tel. (*49) 0711. 3417 720
e-naslov: januarij@hotmail.com

SLOVENSKA KAT. MISIJA AUGSBURG
Klausenberg 7c, 86199 AUGSBURG
T/F (*49) 0821. 979 13, M 0173.5937 313
župnik: **Roman Kutin**
e-naslov: roman.kutin@gmx.net

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ULM
Neukirchenweg 63 A, 89077 ULM
T (*49) 0731 - 37 99 670
župnik: **Roman Kutin**, (glej Augsburg)
voditelj: **dr. Marko Dvorak**
e-naslov: marko.dvorak@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA MÜNCHEN
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089. 2219 41, F 089. 2193 79016
e-naslov: slovenischsprachige-mission.muenchen@erzbistum-muenchen.de
spletna stran: www.skm-muenchen.de
župnik: **Marjan Bečan**
e-naslov: mbecan@erzbistum-muenchen.de
pastoralni sodelavec **Slavko Kessler**
e-nasl.: skessler@erzbistum-muenchen.de

SRBILJA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST BEOGRAD
Hadži Milentija 75, 11000 BEOGRAD
T (*381) 11 308 55 85, F (*381) 11 308 55 84
župnik: **msgr. Jože Hauptman**

ŠVEDSKA

SLOVENSKA KAT. MISIJA GÖTEBORG
Parkgatan 14, 411 38 GÖTEBORG
T/F (*46) 031. 7115 421,
spletna stran: www.slovenskamisija.org
župnik: **Zvone Podvinski**
e-naslov: zvone@kristuskonungen.se
zvone.podvinski@rck.si

ŠVICIA -
LIECHTENSTEIN

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ZÜRICH
Hallwylstrasse 60, 8004 ZÜRICH
T (*41) 044.3013 132, M 079. 7773 948
F (*41) 044. 3030 788
spletna stran: www.slomissija.ch
župnik: **mag. David Taljat**
e-naslov: taljat.david@econophone.ch

Romanje v Medjugorje

Na Crnici, hribu Marijinih prikazovanj

Pavza na dolgi poti

Potovali smo z dvonadstropnim avtobusom

Tako smo si malo pretegnili noge na Korčuli

Nina Spranger iz Laussane-poleg župnika najmlajša udeleženka romanja

V Dubrovniku je vsaka od dveh skupin zavzeta prisluhniti svoji vodički

Janko Humar zajema kaplje vode, ki ne presahnejo

Franciju Režonju smo nad Dubrovnikom nazdravili za 58.rojstni dan

In za konec še dobra ribja večerja v Crikvenici...

